

**ŽUVININKYSTĖS TARNYBA PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS
ŪKIO MINISTERIJOS**

TVIRTINU

direktorius

Vytautas Grušauskas

2011 m. kovo 18 d.

2010 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2011 m. kovo 18 d. Nr. B22-4

Vilnius

TURINYS

I	IŽANGA	3
II	2010 METAIS VYKDYTA VEIKLA IR PASIEKTI REZULTATAI.....	4
	2010 M. VYKDYTOS PROGRAMOS	
	1. Žemės ūkio ir žuvininkystės politikos įgyvendinimas (01.32).....	5
	1.1 Žuvininkystės kontrolė ir stebėsen.....	6
	1.2 Žuvų išteklių atkūrimas ir gausinimas.....	17
	1.3 Lašišinių žuvų migracijos ir neršto sąlygų gerinimo darbai.....	35
	1.4 Karpių ir kitų žuvų veislininkystė.....	35
	1.5 Žuvininkystės tyrimai.....	36
	2. Kaimo rėmimo programa (01.29).....	38
	3. Specialioji žuvininkystės rėmimo programa (01.85).....	39
	4. Žuvininkystės duomenų rinkimas ir kontrolė (70.01).....	41
	5. Aplinkos monitoringo 2005-2010 metų programa.....	46
	KITA VEIKLA.....	48
III	PATVIRTINTŲ ASIGNAVIMŲ PANAUDOJIMAS.....	52
IV	ARTIMIAUSIO LAIKOTARPIO VEIKLOS PRIORITETAI.....	53

I. IŽANGA

Žuvininkystės tarnyba prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos (toliau – Žuvininkystės tarnyba) yra Lietuvos Respublikos valstybės institucija, kuri vykdo įstatymų ir kitų teisės aktų jai pavestas Lietuvos žuvininkystės politikos, pagrįstos Europos Sąjungos bendrosios žuvininkystės politikos principais, įgyvendinimo, žuvų išteklių išsaugojimo ir atkūrimo, jų naudojimo kontrolės jūrų vandenyse organizavimo ir vykdymo, taikomųjų žuvininkystės srities tyrimų organizavimo funkcijas.

Žuvininkystės tarnybos savininkė yra valstybė. Savininko teises ir pareigas (išskyrus sprendimų dėl Tarnybos reorganizavimo ir likvidavimo priėmimą) įgyvendina Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija (toliau – Žemės ūkio ministerija). Žuvininkystės Tarnyba yra viešasis juridinis asmuo, turintis sąskaitą banke ir antspaudą su Lietuvos Respublikos valstybės herbu bei savo pavadinimu. Tarnybos buveinės adresas: J. Lelevelio g. 6, Vilnius, Lietuvos Respublika. Žuvininkystės tarnyba yra biudžetinė įstaiga.

Žuvininkystės tarnybos veiklai įtakos turi Žemės ūkio ministerijos formuojama žuvininkystės politika, sąlygojama šalyje vykstančių politinių procesų ir Europos Sąjungos institucijų sprendimų. Žemės ūkio ministerija, įgyvendindama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008–2012 m. programos nuostatas dėl pažangių permainų užtikrinimo gerinant teisinę ir institucinę aplinką, pertvarkant žemės išteklių valdymo institucijas, tobulinant aplinkosaugos ir žemės, miškų bei vidaus vandenų išteklių vadybą ir gerinandama teikiamų viešųjų paslaugų kokybę, artinant jas prie vartotojo ir mažinant biurokratinę naštą, ir siekdama racionalizuoti ir optimizuoti veiklą mažinant Žemės ūkio ministerijai pavaldžių įstaigų administravimo sąnaudas, efektyviau naudojant valstybės biudžeto finansinius išteklius 2010 m. pertvarkė Žemės ūkio ministerijai pavaldžių įstaigų valdymą, tame skaičiuje ir žuvininkystės sektoriaus institucijas.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. 3D-864 „Dėl Žuvininkystės departamento prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos, Lietuvos valstybinio žuvivaisos ir žuvininkystės tyrimų centro ir Laukystos žuvų veislyno reorganizavimo sąlygų ir reorganizavimo komisijos sudėties patvirtinimo“ (Žin., 2009, Nr. 136-5950) biudžetinės įstaigos Lietuvos valstybinis žuvivaisos ir žuvininkystės tyrimų centras (biudžetinės įstaigos registravimo kodas 191715969, adresas – Konstitucijos pr. 23, LT 08105 Vilnius) bei Laukystos žuvų veislynas (biudžetinės įstaigos registravimo kodas 158852934, adresas – Mančiūnų k., Žaslių sen., LT-56408 Kaišiadorių r.) nuo 2010 m. balandžio 1 d. buvo reorganizuotos prijungimo būdu prie Žuvininkystės departamento prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. kovo 24 d. įsakymu Nr. 3D-259 „Dėl Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos pavadinimo ir nuostatų patvirtinimo“

(Žin., 2010, Nr. 35-1676) Žuvininkystės departamento prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos pavadinimas nuo 2010 m. balandžio 1 d. pakeistas į Žuvininkystės tarnybą prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos (kodas 188752740, buveinė J. Lelevelio g. 6, Vilnius). Žuvininkystės tarnyba prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos (toliau – Žuvininkystės tarnyba) perėmė visas reorganizuotų įstaigų teises ir pareigas.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gegužės 6 d. nutarimu Nr.394 „Dėl didžiausio leistino valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų, pareigybių skaičiaus patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. kovo 10 d. nutarimo Nr. 260 redakcija) (Žin., 2009, Nr. 57-2237; Nr. 132-5749; 2010, Nr. 33-1537) nuo 2010 m. balandžio 1 d. iki 2010 m. lapkričio 13 d. Žuvininkystės tarnybai patvirtintas valdymo ir aptarnaujančio personalo didžiausias leistinas 182 etatų (pareigybių) skaičius. Nuo 2010 m. lapkričio 14 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. lapkričio 10 d. nutarimu Nr. 1561 „Dėl didžiausio leistino valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų, pareigybių skaičiaus patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 133-6773) Žuvininkystės tarnybai patvirtintas didžiausias leistinas 182 pareigybių skaičius, iš kurių ataskaitinio laikotarpio pabaigoje 173 etatai (pareigybės) buvo užimtos.

II. 2010 METAIS VYKDYTA VEIKLA IR PASIEKTI REZULTATAI

Svarbiausieji Žuvininkystės tarnybos uždaviniai yra:

įgyvendinti racionalią Lietuvos žuvininkystės politiką ir Europos Sąjungos (toliau – ES) bendrąją žuvininkystės politiką;

tirti saugoti, atkurti ir gausinti žuvų išteklius žuvininkystės vandens telkiniuose;

saugoti vertingų žuvų rūšių genofondą ir kultivuojamų žuvų rūšių veisles, plėtoti ir koordinuoti veislinę selekcinę žuvininkystę;

įgyvendinti mokslo ir mokymo politiką žuvininkystės srityje;

dalyvauti formuojant ir įgyvendinant Lietuvos Respublikos žuvininkystės plėtros strategiją;

vykdyti žuvininkystės kontrolę jūrų vandenyse.

Žuvininkystės tarnyba įgyvendindama savo uždavinius 2010 metais dalyvavo vykdant penkias programas:

1. Žemės ūkio ir žuvininkystės politikos įgyvendinimo programą, programos kodas 01.32;
2. Kaimo rėmimo programą, programos kodas 01.29;
3. Specialiąją žuvininkystės rėmimo programą, programos kodas 01.85;
4. Žuvininkystės duomenų rinkimas ir kontrolė, programos kodas 70.01;

5. Aplinkos monitoringo 2005-2010 metų programą.

Dauguma 2010 m. vykdytų programų – tęstinės. Vykdytų programų tikslai iš esmės buvo pasiekti. Sėkmingam jų įgyvendinimui teigiamos įtakos turėjo glaudus ir konstruktyvus bendradarbiavimas su socialiniais partneriais.

Toliau ataskaitoje pateikiama detali informacija pagal programas apie jų įgyvendinimo rezultatus.

2010 METAIS VYKDYTOS PROGRAMOS

1. ŽEMĖS ŪKIO IR ŽUVININKYSTĖS POLITIKOS ĮGYVENDINIMAS (programos kodas – 01.32)

Žuvininkystės tarnyba 2010 metais vykdė Žemės ūkio ir žuvininkystės politikos įgyvendinimo programą (programos kodas 01.32). Vykdam šią programą įgyvendinami ES reikalavimai. Programa yra tęstinė, ja įgyvendinamas Žemės ūkio ministerijos strateginis tikslas.

Žuvininkystės tarnyba įgyvendino programos tikslą – įgyvendinti racionalią Lietuvos ir Europos Sąjungos bendrąją žuvininkystės politiką, atkurti ir gausinti žuvų ir vėžių išteklius, užtikrinti žuvininkystės kontrolę jūrų vandenyse, įgyvendinti mokslo politiką žuvininkystės srityje. Šiuo tikslu siekiama užtikrinti racionalią Europos Sąjungos bendrosios žuvininkystės politikos ir Lietuvos Respublikos žuvininkystės politikos įgyvendinimą, atkurti ir gausinti žuvų ir vėžių išteklius, užtikrinti žvejybos kontrolę jūrų vandenyse, įgyvendinti mokslo politiką žuvininkystės srityje.

Įgyvendindama šį programos tikslą Žuvininkystės tarnyba kontroliavo ir stebėjo Lietuvos žvejybos laivus jūrų vandenyse, veisė ir išleido į vandens telkinius įvairių rūšių ir amžiaus žuvų bei vėžių jauniklius, atliko kitus žuvų ir vėžių išteklių atkūrimo darbus, teikė rekomendacijas pagrindinių verslinių žuvų išteklių racionaliam panaudojimui, išsaugojimui bei gausinimui, taip pat teikė mokamas paslaugas.

Programos įgyvendinimo rezultatai

Vertinimo kriterijaus kodas	Vertinimo kriterijus	Metinis planas	Įvykdyta	Įvykdymas, procentais
	Rezultato: 7-ajam programos tikslui			
R-01.32-07-01	1. Kontroliuojant kaip Lietuvos žvejybos laivai laikosi verslinę žvejybą reglamentuojančių teisės aktų, bus stebima ir patikrinta menkių iškrovimų Klaipėdos valstybiniame jūrų uoste, proc.	30	30	100
R-01.32-07-02	2. Žuvų produkcijos įžuvinamuose valstybinės reikšmės vandens telkiniuose padidėjimas lyginant su 2005 metų produkcija, proc.	12	12	100
	Produkto:			
	1-ajam uždaviniui			
P-01.32-07-01-01	1. Patikrinta Lietuvos žvejybos laivų, iškraunančių Atlanto vandenyse sužvejotas žuvis ES šalių narių uostuose, vnt.*	1	0	0
P-01.32-07-01-02	2. Patikrinta žvejybos laivų Baltijos jūroje, vnt.	50	81	162
P-01.32-07-01-03	3. Dalyvauta kontrolės misijose ES žvejybos kontrolės laivuose, vnt.	2	2	100
	2-ajam uždaviniui			
P-01.32-07-02-01	1. Išleidžiamų į valstybinės reikšmės vandens telkinius žuvų ir vėžių skaičius, mln. vnt.	65	76	116,9
P-01.32-07-02-02	2. Išleidžiamų į upes lašišaičių skaičius, tūkst. vnt.	120	176	147
P-01.32-07-02-03	3. Išleidžiamų į upes šlakiukų skaičius, tūkst. vnt.**	200	138	69
P-01.32-07-02-04	4. Pašalintų kliūčių žuvų migracijai skaičius, vnt.	1	1	100
P-01.32-07-02-05	5. Atliktų mokslinių laivu „Darius“ jūrinių tiriamųjų reisų skaičius	14	15	107
P-01.32-07-02-06	6. Įvykdytų Baltijos jūros žuvų išteklių tyrimų užduočių skaičius	4	4	100

Neįvykdymo priežastys:

* Dėl lėšų stokos Žuvininkystės tarnybos darbuotojai nedalyvavo Ispanijos uostuose iškraunamų Atlanto vandenyse sužvejotas žuvis Lietuvos žvejybos laivų patikroje.

** Planas neįvykdytas dėl Žuvininkystės skyriaus Žeimenos poskyryje pavasaryje kritusių šlakių jauniklių

1.1. Žuvininkystės kontrolė ir stebėseną

Žuvininkystės tarnybos vykdytos programos tikslo – įgyvendinti racionalią Lietuvos ir Europos Sąjungos bendrąją žuvininkystės politiką, atkurti ir gausinti žuvų ir vėžių išteklius, užtikrinti žuvininkystės kontrolę jūrų vandenyse, įgyvendinti mokslo politiką žuvininkystės srityje – įgyvendinimas siejamas su realizavimu uždavinio: užtikrinti žuvininkystės sektoriaus programų vykdymo kontrolę, kompetencijos ribose teikti Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Žemės ūkio ministerijos teisės aktų projektus. Šio uždavinio realizavimą užtikrinančios priemonės:

1. Vykdyti Lietuvos žvejybos laivų kontrolę Baltijos jūroje, Atlanto vandenyne ir kituose žvejybos rajonuose, stebėti žvejybos laivus palydovinio ryšio stebėjimo sistemos pagalba, organizuoti žuvų išteklių tyrimus (kodas 01).

2. Įgyvendinti Žuvininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos nuostatuose ir Vyriausybės programoje numatytas priemones (kodas 02).

Vienas iš svarbiausių Žuvininkystės tarnybos uždavinių yra vykdyti žuvininkystės kontrolę jūrų vandenyse. Šį uždavinį įgyvendina Žuvininkystės tarnybos Žvejybos Baltijos jūroje kontrolės skyrius. Atsižvelgiant į esamą Lietuvos žvejybos laivyno, žvejojančio Baltijos jūroje, struktūrą, laivų, žvejojančių Baltijos jūroje ir priekrantėje, skaičių, žuvų iškrovimo kiekius ir vietas, į turimus Žuvininkystės tarnybos finansinius, materialinius bei žmogiškuosius išteklius, įvykdytos šios žvejybos kontrolės priemonės:

- Kontrolė Klaipėdos žvejybos uoste;
- Kontrolė Lietuvos Baltijos jūroje;
- Kontrolė Lietuvos Baltijos jūros pakrantėje;
- Kontrolė Laivų stebėjimo sistemos (LSS) pagalba;
- Žuvininkystės produktų pirminio pirkimo-pardavimo kontrolė;
- Okeaninės žvejybos ir trečiųjų šalių žvejybos laivų kontrolė;
- Bendradarbiavimas su kitomis kontrolės institucijomis;
- Dalyvavimas bendrose tarptautinėse žvejybos kontrolės operacijose;
- Nustatyti pažeidimai, paskirtos nuobaudos.

Vienas iš svarbiausių vykdomos žuvininkystės kontrolės prioritetų yra žuvų (ypatingai menkių) iškrovimų kontrolės Klaipėdos žvejybos uoste vykdymas. Menkių žvejybos kontrolė vykdoma pagal 2010 metų Lietuvos žuvininkystės kontrolės programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. rugsėjo 17 d. įsakymu Nr. 3D-831 (Žin., 2010, Nr. 112-5703). Žvejybos Baltijos jūroje kontrolės skyriuje iki 2010 m. spalio mėn. dirbo 5 darbuotojai, vėliau - 6. Šiame skyriuje organizuotas 24 val. per parą žvejybos kontrolės pareigūnų (toliau - pareigūnai) budėjimas.

Žvejybos uoste nuolat budi 1 pareigūnas. Grįžtant į uostą, Baltijos jūroje žvejojantys laivai, kurių ilgis virš 15 m prieš 1 valandą praneša budinčiam pareigūnui apie žuvų kiekį laive, atvykimo laiką ir iškrovimo krantinės numerį. Laivai, kurių ilgis nuo 8 m iki 15 m, žvejojantys menkes, prasineša apie išplaukimą į žvejybą ir grįžimą. Prieš žuvų iškrovimą iš laivo žvejybos kontrolės pareigūnai sutikrina laivo žvejybos žurnalo duomenys apie laimikį su faktiniu žuvų kiekiu laive bei tikrina ar yra tarp iškraunamų žuvų neverslinio dydžio žuvų, ar žuvų priegauda atitinka nustatytus reikalavimus, ar žuvų dėžėse svoris atitinka deklaruojamą svorį, taip pat ar vykdomi kiti

žvejybos reikalavimai. Tikrinama ar teisingai užpildyti žvejybos žurnalai. Taip pat tikrinami žvejybos įrankiai.

Nerūšiuotų žuvų (šprotai ir strimelės) iškrovimo metu naudojama laimikių mėginių ėmimo tvarka atskirų rūšių svoriui nustatyti, kitų žuvų laimikio – svorio dėžėse ir mažiausių žuvų dydžiai nustatyti. Iš viso svorio dėžėse, žuvų ilgio ir laimikio rūšinės sudėties patikrinimui per 2010 m. buvo paimtas 112 mėginys (įskaitant žuvų aukcione), kurių svoris 16 tonų. Bendras iškrautų žuvų, kurių patikrintas svoris dėžėse, 677 tonos, t.y. 24% nuo visų iškrautų Lietuvoje menkių (2779 t).

2010 m. iš Lietuvos žvejybos laivų, žvejojančių atviroje Baltijos jūroje, buvo gauti 578 pranešimai apie numatomą laimikio iškrovimą Klaipėdos uoste, iš jų 497 apie menkių iškrovimą. Patikrinti 193 iškrovimai, iš jų 184 menkių iškrovimai, t.y. patikrinta 37% menkių ir 18% kitų žuvų iškrovimų pagal iškrovimų skaičių. Iš Lietuvos žvejybos laivų, žvejojančių priekrantėje (virš 8 m ilgio), buvo gauta 124 pranešimai apie numatomą menkių žvejybą ir iškrovimą Klaipėdos uoste, patikrinta 20 iškrovimų, t.y. patikrinta 16% menkių iškrovimų iš priekrantės žvejybos laivų pagal iškrovimų skaičių. *Bendras menkių iškrovimų patikrinimo lygis 33% pagal iškrovimų skaičių (iš laivų, kurių ilgis virš 8 m).*

Žvejybos Baltijos jūroje kontrolės skyriaus 2010 m. iškrovimų iš žvejybos laivų, žvejojančių Baltijos jūroje, patikrinimai Klaipėdos uoste (pagal iškrovimų skaičių)

Rodiklis	I ketvirtis	II ketvirtis	I pusmetis	III ketvirtis	IV ketvirtis	II pusmetis	VISO
Baltijos jūra							
Pranešimų apie iškrovimą, viso	154	165	319	14	245	259	578
iš jų:							
menkių	122	131	253	14	230	244	497
kitų žuvų	27	13	40	0	10	10	50
tušti laivai	5	21	26	0	5	5	31
Patikrinta iškrovimų, viso	59	53	112	3	78	81	193
iš jų:							
menkių	53	53	106	3	75	78	184
kitų žuvų	6	0	6	0	3	3	9
tušti laivai	0	0	0	0	0	0	0
Patikrinta visų iškrovimų, %	40	37	38	21	33	32	35

Patikrinta menkių iškrovimų, %	43	40	42	21	33	32	37
Patikrinta kitų žuvų iškrovimų, %	22	0	15	0	30	30	18
Priekrantė (laivai 8-15 m)							
Pranešimų apie iškrovimą, viso	2	11	13	16	95	111	124
Patikrinta iškrovimų, viso	1	2	3	5	12	17	20
Patikrinta menkių iškrovimų, %	50	18	23	31	13	15	16

2010 m. Lietuvoje buvo iškrauta 2642 t menkių iš Baltijos jūroje žvejojančių laivų ir 137 t iš priekrantėje žvejojančių laivų. Viso iškrauta 2779 t menkių (gyvų žuvų svoris). Patikrinta 1061 t menkių svorio iškrovimai iš Baltijos jūroje žvejojančių laivų ir 12 t iš priekrantėje žvejojančių laivų, kurių ilgis virš 8 m. *Bendras menkių iškrovimų patikrinimo lygis 39% pagal iškrautų žuvų svorį.*

Vykdydami žvejybos laivų patikrinimus jūroje, žvejybos kontrolės pareigūnai tikrina naudojamus žvejybos įrankius, ar jie atitinka keliamus reikalavimus, žvejojant menkes ir kitų žuvų rūšys. Taip pat sutikrinami žvejybos žurnale esantys duomenys su faktiniu žuvų laimikiu laive. Ypatingas dėmesis skiriamas menkių sugavimams ir menkių žvejybos reikalavimų vykdymo kontrolei. Taip pat stebima ar žvejojama nelegaliais tinklais, t.y. tinklais, kurie draudžiami tuo metu arba nėra paženklinti nustatyta tvarka ir turi būti pašalinti iš jūros ir konfiskuoti.

2010 m. Žuvininkystės tarnybos laivais „Vakaris“, „Tobis“ ir pripučiamą valtimi Baltijos jūroje buvo atlikti 56 žvejybos kontrolės reidai. 7 iš 56 reidų įvykdyti pagal akcijos „Lašiša 2010“ suderintą grafiką. Reidų metu buvo patikrintas 81 laivas (iš jų 1 Latvijos laivas), rasta 6660 m nelegalių tinklų. Dalyvaujant bendroje žvejybos kontrolės operacijoje Švedijos laive „Triton“ (5 dienos), patikrinta 10 Lietuvos žvejybos laivų. *Iš viso patikrintas 91 laivas.*

2010 m. atlikti 10 stebėjimo skrydžių karinių oro pajėgų orlaiviais virš Lietuvos Baltijos jūros išskirtinės ekonominės zonos. Buvo tikrinama žvejyba draudžiamajame rajone ir laivų stebėjimo sistemos (LSS) darbas, ypač kitų šalių žvejybos laivuose.

Lietuvos Baltijos jūros pakrantės ilgis yra apie 99 km. Priekrantėje žvejojantiems laivams nustatyti 29 žvejybos ruožai – barai ir 30 iškrovimo vietų. Lietuvos Baltijos jūros pakrantėje tikrinami žuvų iškrovimai, ypatingą dėmesį skiriant menkių iškrovimams.

2010 m. įvykdyti 37 reidai priekrantėje žvejojančių įmonių žuvų iškrovimo vietose (pakrantėje). Patikrinti 35 laivai (žvejybos įmonės), 4 reidai įvykdyti pagal akcijos „Lašiša 2010“ suderintą grafiką.

Žvejybos Baltijos jūroje kontrolės skyriuje veikia Žvejybos stebėjimo centro Baltijos jūros padalinys, vykdamas Baltijos jūros kontrolės kontaktinio centro funkciją - 24 valandas per parą

priimami privalomi, Baltijos jūroje žvejybą reglamentuojančių teisės aktų nustatyti, pranešimai, pvz. žvejybos laivų pranešimai apie numatomus iškrovimus Klaipėdos uoste, laivų pranešimai, susiję su *kontrolės laivų stebėjimo sistema* (toliau – LSS), tam tikrų žvejybos rajonų kirtimo pranešimus ir kt. Laivų stebėjimo sistemos pagalba nuolat vykdomas Lietuvos žvejybinių laivų, žvejojančių Baltijos jūroje ir kitų ES valstybių žvejybos laivų, žvejojančių Lietuvos ekonominėje zonoje, stebėjimas. Lietuvos Respublikos žvejybos laivų kapitonai privalo pranešti apie palydovinio ryšio siūstuvų įjungimą, išeinant į jūrą, ir apie jų išjungimą, grįžus iš jūros. Šie privalomi pranešimai perduodami 24 valandas per parą budinčiam žvejybos kontrolės pareigūnui. Stebėjimo metu kontroliuojama ar žvejybos laivai vykdo nustatytus reikalavimus, t.y. nežvejoja uždraustuose rajonuose, užtikrina nepertraukiamą siūstuvų darbą ir t.t. Taip pat integruotos žuvininkystės duomenų bazės pagalba automatiškai vykdomas nuolatinis šios sistemos ir laivų žvejybos žurnalų duomenų sutikrinimas ir analizė. 2010 m. buvo sutikrinti su žvejybos žurnalų duomenimis *91733 signalai*.

Vykdam žuvininkystės produktų pirminio pirkimo-pardavimo kontrolę 2010 m. kartu su Žvejybos Baltijos jūroje reguliavimo skyriaus pareigūnais atlikti *11 patikrinimo reidų* Klaipėdos, Palangos ir Kretingos turgavietėse ir įmonėse, vykdam žuvų pirminio pirkimo - pardavimo kontrolę, *patikrinta 19 įmonių*. Taip pat atlikti 16 žuvų, pateiktų pirminiam pirkimui-pardavimui žuvininkystės produktų aukcione, patikrinimai. Patikrinta 126 t (iš 2034 t gyvo svorio menkių pateiktų pardavimui), t.y. 6% nuo visų pateiktų pardavimui menkių.

Okeaninės žvejybos ir trečiųjų šalių žvejybos laivų kontrolė – vykdoma laivų, žvejojančių Atlanto vandenyne ir iškraunančių Klaipėdos uoste savo produkciją, kontrolė. 2010 m. Klaipėdos uoste buvo patikrinti *2 žuvų iškrovimai* (iškrauta 3070 t žuvų) iš Komorų Sąjungos laivų.

Žvejybos Baltijos jūroje kontrolės skyriaus darbuotojai nuolat bendrauja su Valstybinės mokesčių inspekcijos, Klaipėdos uosto policijos, Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamento Jūros aplinkos apsaugos agentūros, Lietuvos kariuomenės Karinių jūrų pajėgų, Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos, Valstybinės vidaus vandenų inspekcijos ir kitų valstybinių institucijų pareigūnais kontrolės klausimais.

2010 m. atlikti bendri pirminio pirkimo - pardavimo kontrolės reidai: 1 reidas su Valstybinė mokesčių inspekcija, 1 su Klaipėdos miesto valstybinės maisto ir veterinarijos tarnyba, 3 reidai su Klaipėdos apskrities valstybinės maisto ir veterinarijos tarnyba, 1 reidas su Klaipėdos miesto valstybinės maisto ir veterinarijos ir valstybine metrologijos tarnybomis, 1 reidas su Muitinės departamentu ir 1 reidas su Valstybinė mokesčių inspekcija ir Muitinės departamentu. *Viso 7 reidai*.

2010 m. Žvejybos Baltijos jūroje kontrolės skyriaus pareigūnai dalyvavo Aplinkos apsaugos agentūros organizuotoje akcijoje „Lašiša 2010“. Akcijos metu pagal suderintą grafiką

Žuvininkystės tarnybos pareigūnai atliko 7 reidus priekrantės vandenyse, kurių metų patikrino 23 verslinės žvejojimo laivus, nustatė 7 pažeidimus (iš jų vieną šiurkštų) ir aptiko vieną nelegalų lašišinį tinklą; 4 reidus jūros pakrantėje žuvų iškrovimo vietose, kurių metu patikrino 7 laivus ir nustatė vieną pažeidimą. Taip pat atliko 2 reidus virš jūros su Lietuvos Kariuomenės Karinių jūrų pajėgų sraigtasparniais.

Siekiant geriau kontroliuoti žvejojimą Baltijos jūroje vykdomos bendros tarptautinės žvejojimo kontrolės operacijos. Pagal Bendrijos žuvininkystės kontrolės agentūros patvirtintą bendrą operacijų planą, įvairiais laikotarpiais šalių narių žvejojimo kontrolės institucijos sutelkia materialinius ir žmogiškuosius išteklius išskeltiems uždaviniams vykdyti. Šioms operacijoms vadovauja viena iš šalių, dalyvaujant atstovams iš Bendrijos žuvininkystės kontrolės agentūros. 2010 m. Lietuva dalyvavo 10 (iš 11) bendrosiose operacijose ir dviem vadovavo Žvejojimo kontrolės skyriaus pareigūnai. Operacijų metu 4 žvejojimo kontrolės pareigūnai dalyvavo jungtinėse žvejojimo inspektorių grupėse Lenkijos uoste Wladislawowo, 10 dienų (2 kartus); 2 pareigūnai Latvijos Liepojos uoste 1 dieną; 1 pareigūnas dalyvavo bendroje žvejojimo kontrolės operacijoje Švedijos laive „Triton“, 5 dienas.

Vykdamas žvejojimo kontrolę 2010 m. surašyti 28 administracinių teisės pažeidimų protokolai, paskirta piniginių baudų 18500 Lt sumai, 3 įmonėms paskaičiuota 399418 Lt žala, padaryta žuvų ištekliams.

Išaiškintas 1 brakonieravimo atvejis, sulaikyti 2 brakonieriai (žvejai mėgėjai), žvejojant priekrantės vandenyse.

Rasta 6660 m nelegalių tinklų Baltijos jūros priekrantės vandenyse.

Buvo nustatyti šie pažeidimai, surašyti administracinių teisės pažeidimų protokolai ir skirtos nuobaudos:

Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso (toliau – ATPK) 87² straipsnis, 1 dalis (Palydovinio ryšio Lietuvos Respublikos žvejojimo laivų stebėjimo sistemos naudojimo nuostatų pažeidimas) - 2 pažeidimai, skirta piniginių baudų 400,00 Lt sumai;

ATPK 87³ straipsnis, 3 dalis (Verslinės žvejojimo jūrų vandenyse nuostatų pažeidimas) - 19 pažeidimų, skirta piniginių baudų 6300,00 Lt sumai;

ATPK 87³ straipsnis, 4 dalis (Verslinės žvejojimo jūrų vandenyse nuostatų *šiurkštus* pažeidimas) - 6 pažeidimai, skirta piniginių baudų 11700,00 Lt sumai, 3 įmonėms paskaičiuotas žuvų ištekliams padarytos žalos atliginimas 399418 Lt sumai;

ATPK 87⁶ straipsnis, 1 dalis (Pirminio žuvininkystės produktų pardavimo ir supirkimo nuostatų pažeidimas) - 1 pažeidimas, skirta piniginių baudų 100,00 Lt sumai.

ui, taip pat teikia mokamas paslaugas.

Siekiant užtikrinti tikslų ir kokybišką duomenų įvedimą ir perdavimą bei sumažinti pirminio informacijos pateikimo riziką, žvejojimo laivuose diegiamos naujos informacinės sistemos, kapitonai mokomi naudotis Žuvininkystės tarnybos įdiegtais elektroniniais žvejojimo laivų žurnalais, žvejai – dirbti su programine įranga.

Žvejojimas inspektuojama palydovine laivų stebėjimo ir elektronine duomenų perdavimo sistemomis. Aptikus pažeidimų, laivų kapitonai perspėjami. Sutrikus palydovinei perdavimų sistemai, apie gedimą skubiai informuojami laivų kapitonai, o rankiniu būdu perduodama informacija apie laivų poziciją ir žinias apie sugavimus Žuvininkystės tarnybos specialistai įveda į informacinę žuvininkystės duomenų sistemą (IŽDIS) ir perduoda atitinkamoms institucijoms (ES ir regioninėms žuvininkystės organizacijoms).

2005 m. balandžio 26 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 768/2005 įsteigta Bendrijos žuvininkystės kontrolės agentūra (toliau – BŽKA), kuri Europos Komisijos prašymu padeda Bendrijai ir valstybėms narėms plėtoti santykius su trečiosiomis šalimis ir regioninėmis žvejojimo organizacijomis, pagal Europos Sąjungos tarptautinius įsipareigojimus bendradarbiauti su jų kompetentingomis institucijomis. Pvz.: Lietuvos laivai žvejoja Žvejojimo šiaurės vakarų Atlante žuvininkystės organizacijos (toliau – NAFO) reguliuojamoje akvatorijoje (toliau – RA) bei Žvejojimo šiaurės Rytų Atlante žuvininkystės komisijos (toliau – NEAFC) RA. Pagal minėtą reglamentą BŽKA, remdamasi kasmet atskiriems žvejojimo rajonams sudaromais kontrolės jungtinio išdėstymo planais (toliau – JIP), koordinuoja valstybių narių bendradarbiavimą dėl privalomų kontrolės ir vykdymo užtikrinimo priemonių, tikrina konkrečias laivų kontrolės ir inspektavimo problemas. JIP apima valstybių narių vykdomą kontrolę, inspekciją ir priežiūrą NAFO ir NEAFC RA ir vykdo Europos Sąjungos įsipareigojimus pagal Jungtinę inspekcijos ir priežiūros schemas, nustatytas Konvencijų dėl būsimo daugiašalio bendradarbiavimo NAFO ir NEAFC RA, kurios apibrėžtos ES įgyvendinamaisiais reglamentais. JIP nustatomi konsultuojantis su valstybių narių bei Komisijos atsakingais atstovais ir paremti žuvininkystės kontrolės, inspekcijos ir priežiūros veiksmais. Pagal JIP valstybės narės: a) suteikia tas kontrolės ir tikrinimo priemones, kurios skirtos JIP, paskiria nacionalinį atstovą – koordinatorių, c) bendradarbiauja su BŽKA, d) užtikrina, kad visos JIP skirtos kontrolės priemonės vykdytų veiklą, laikydamosi bendros žuvininkystės politikos taisyklių. JIP yra griežtai konfidencialūs – riboto naudojimo, prieinami tik su JIP susijusiems asmenims – koordinatoriams. JIP vykdoma vadinamosiose „misijose“.

2010 m. Žuvininkystės tarnybos specialistai dalyvavo žvejojimo kontrolės misijose ES kontrolės laivuose. Kontrolės misija NAFO reguliuojamoje akvatorijoje vyko 2010 m. vasario 9 d. – kovo 4 d. Šios misijos metu patikrinta 6 žvejojimo laivai (4 Ispanijos, 1 Estijos ir 1 Farerų salų).

Žvejojimo laivų, dirbančių NAFO reguliuojamoje akvatorijoje inspektavimą vykdė ES inspekcinis laivas „Jean Charcot“.

Inspektavimas buvo vykdomas vadovaujant Bendrijos žvejybos kontrolės agentūros atstovui – koordinatoriui. Ryšys su ES žvejybiniais laivais per stebėtojus radijo ryšiu buvo palaikomas kiekvieną dieną 20:30 UTC laiku. Kiekvieną dieną iš Briuselio buvo gaunama informacija apie laivų buvimo NRA koordinatas. Visi šie duomenys buvo įtraukiami į inspekciniam laive esančią duomenų bazę. Periodiškai buvo keičiamasi informacija su NRA patrulinuojančiais Kanados inspekciniais laivais. Misijos metu buvo patikrinti šeši žvejybiniai laivai. Tai Ispanijos laivas „PESCABERBES DOC“, kuris 3L kvadrate žvejojo Grenlandijos otus, Farerų salų laivas „FRIDBORG“ -3L kvadrato žvejojo krevetės, Estijos laivas „MADRUS“ 3L kvadrato žvejojo Grenlandijos uotus, Ispanijos laivai „HERMANOS GANDON QUATRO“ ir „MONTE MEIXUEIRO“ 3L kvadrato, o „PLAYA DE TAMBO“ 3M kvadrato žvejojo Grenlandijos otus. Tikrinant minėtus žvejybos laivus buvo įvertinamas priegaudos dydis, matuojami žvejybos įrankių akių dydžiai, įvertinamas laive esantis produkcijos kiekis bei palyginamas su produkcijos bei žvejybos žurnaluose deklaruojamais žuvų sugavimais. Taip pat detalai buvo tikrinama žvejybos dokumentacija, stebėtojo buvimas laive, VMS funkcionavimas. Visuose patikrintuose laivuose pažeidimų nebuvo konstatuota.

Inspekcinės misijos apibendrinimas: prieš kiekvieną žvejybos laivo patikrinimą koordinatorius pravedavo inspektoriams trumpą instruktažą. Apie planuojamą patikrinti laivą surenkama detali informacija. Po kiekvieno patikrinimo aptariami inspektavimo rezultatai (kokie trūkumai bei padarytos klaidos). Pirmą savaitę dėl blogų oro sąlygų inspekcinės misijos metu buvo patikrinti tik du žvejybiniai laivai. Pagerėjus oro sąlygoms buvo patikrinti dar keturi žvejybiniai laivai. Kiekvieną dieną buvo užmezgamas ryšys su visais ES žvejybiniuose laivuose esančiais stebėtojais. ES žvejybos laivų veikla buvo intensyvi: žvejojo 9-10 laivų (6 Ispanijos ir 3 Portugalijos). Be šių laivų žvejybą vykdė 1 Rusijos bei 1 Farerų salų laivas.

Kontrolės misija NEAFC reguliuojamoje akvatorijoje vyko 2010 m. gegužės 18 d.– birželio 18 d. Misijos metu patikrinta 13 žvejybos laivų (1 Norvegijos, 2 Portugalijos, 6 Rusijos, 2 Islandijos, 1 Ispanijos ir 1 Grenlandijos). Misija buvo vykdoma Prancūzijos žuvininkystės apsaugos laivu „RHM Malabar“. Misijos (dalyvavo du ES inspektoriai: iš Lietuvos ir Prancūzijos) pagrindinis tikslas buvo tikrinti laivus, žvejojančius jūrų ešerius (*Sebastes mentella*) Tarptautinės jūrų tyrinėjimo tarybos (toliau – ICES) XII ir XIV parajoniuose, ypač *Reykjanes Ridge* – jūrų ešerių išteklių apsaugos zonoje. ES NEAFC inspektoriams padėjo ir inspektavimą laive koordinavo BŽKA inspektorius. Kontrolė vykdoma vadovaujantis ES teisės aktais ir NEAFC schemos reikalavimais bei NEAFC 2010 m. rekomendacija II. Atlikti du „briefingai“. Misijos metu atlikta 12 inspekcijų, nustatyti 11 įvairių pažeidimų (duomenys pagal BŽKA pateiktą misijos ataskaitą). Iš 11 pažeidimų nustatyti 6 tipų pažeidimai – neteisingas žuvų dėžių ženklavimas ir nepilna žvejybos dokumentacija. Misijos ataskaita nusiųsta BŽKA ir Europos Komisijai.

Inspektuojant trečiųjų šalių okeaninės žveijos laivų iškrovimus buvo patikrintas vienas Komorų salose žvejojantis laivas, NEAFC nustatyti 6 pažeidimai. Misijos ataskaita nusiųsta BŽKA ir Europos Komisijai.

Žveijos kontrolę sustiprina elektroninės informacinės sistemos. Priežiūra, ypač rizikingų sričių, tampa efektyvesnė. 2010 metais sukurta elektroninių žveijos žurnalų sistema (toliau – EŽŽS) gerai veikia (atlikti testavimai ir su kitų valstybių narių sistemomis); ji integruota su esama Integruota žuvininkystės duomenų informacine sistema (toliau –IŽDIS) – vyksta automatinis duomenų eksportavimas į IŽDIS duomenų bazę, tuo pačiu ši sistema integruota su palydovinio ryšio žveijos laivų stebėjimo sistema. Nuo 2011 metų laivuose pradėti naudoti elektroniniai žveijos žurnalai, kuriuos baigiama įdiegti. Naudodami tokius žurnalus, sugavimus kapitoni registruoja realiu laiku ir visa informacija per Inmarsat-C siųstuvą palydovu perduodama į Žuvininkystės tarnybos žveijos stebėjimo centrą. Jei Lietuvos laivas žvejoja kitos valstybės narės vandenyse, atitinkama informacija automatiškai persiunčiama tos šalies žveijos stebėjimo centrui. Elektroninių žveijos žurnalų sistema sukurta pagal naujausius Europos Sąjungos teisės aktų reikalavimus ir yra skirta žveijos kontrolei tobulinti, duomenims efektyviau apdoroti ir saugoti. Įdiegiant naujas informacines sistemas, žveijos laivų kapitoni mokomi naudotis elektroniniais žveijos laivų žurnalais, tokiu būdu mažėja pirminio informacijos pateikimo rizika. Žuvininkystės tarnybos informacinės sistemos veikia pagal saugų ir patikimą HTTPS informacijos perdavimo protokolą – informacija perduodama užkoduota pagal Europos Komisijos išduotus saugumo sertifikatus. Kad duomenys nedingtų, kuriamos sistemos kopijos. Be to, pagal ES žuvininkystės politikos reikalavimus vykdomas laivyno žveijos pajėgumų monitoringas.

Žuvininkystės tarnyba tiesiogiai bendradarbiauja su institucijomis, atliekančiomis ūkio subjektų kontrolę. Koordinavimas vykdomas informacinėmis sistemomis, gaunant ir persiunčiant elektroninius duomenis, tokius kaip antai: žveijos laivų žveijos koordinatės, dienos sugavimai, ūkio subjektų identifikavimas ir notifikavimas žvejoti regioninių žuvininkystės organizacijų (NEAFC, NAFO) valdomose akvatorijose, informacija apie kvotų panaudojimą ir t.t. Jei ūkio subjektai vykdo veiklą kitose Europos Sąjungos šalyse narėse ar trečiosiose šalyse, Žuvininkystės tarnyba atitinkamai bendradarbiauja ir koordinuoja juos su tų šalių žveijos stebėjimo centrais. Dirbant su Jungtiniais išdėstymo planais NEAFC ir ŽŠVAO reguliuojamose akvatorijose. Žuvininkystės tarnyba koordinuoja kontrolės funkcijas kartu su Europos Bendrijos žveijos agentūra, taip pat dalyvauja inspektuojant žveijos laivus tolimose jūrose ir į Lietuvą atplaukiančiuose laivuose. Žuvininkystės tarnyba taip pat teikia atitinkamą informaciją Klaipėdos teritorinei muitinei ir Valstybės sienos apsaugos tarnybai.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 458 „Dėl institucijų, atsakingų už Europos Sąjungos teisės aktų, nustatančių žuvininkystės produktų importo,

eksporto ir reeksporto tvarką, įgyvendinimą, paskyrimo“ (Žin., 2010, Nr.51-2486; Nr. 139-7123) Žuvininkystės tarnyba buvo paskirta kompeteninga institucija, atsakinga už:

1. išankstinių pranešimų apie numatomą trečiųjų šalių žvejybos laivų atplaukimą į Klaipėdos valstybinį jūrų uostą priėmimą;

2. trečiųjų šalių žvejybos laivų iškrovimo ir perkrovimo operacijų Klaipėdos valstybiniame jūrų uoste tikrinimą;

3. Europos Sąjungos valstybių narių laivų iškrovimo ir perkrovimo operacijų Klaipėdos valstybiniame jūrų uoste tikrinimą pagal reglamentą (ES) Nr. 640/2010;

4. TATAK sužvegotų paprastųjų tunų kiekio dokumentų (toliau – kiekio dokumentai) formų pagal reglamentą (ES) Nr. 640/2010 išdavimą su Lietuvos Respublikos vėliava plaukiojantiems žvejybos laivams;

5. sugautų žuvų kiekio sertifikatų, statistinių dokumentų, kiekio dokumentų ir sugavimo dokumentų, išduodamų eksportuoti į trečiąsias šalis su Lietuvos Respublikos vėliava plaukiojančių žvejybos laivų sugautus žuvininkystės produktus, bei jų priedų ir kopijų tvirtinimą ir šių dokumentų kopijų teikimą Europos Komisijai ir kitoms suinteresuotoms institucijoms ir organizacijoms;

6. patvirtinto ekonominės veiklos vykdytojo statuso suteikimą;

7. informacijos apie neteisėtą, nedeklaruojamą ir nereglamentuojamą žvejybą vykdančių ar remiančių nacionalinių subjektų veiklą rinkimo ir tikrinimo koordinavimą ir pranešimą Europos Komisijai;

8. reglamento (EB) Nr. 1010/2009 39 straipsnyje nurodytos atsakingos bendros ryšių tarnybos ir reglamento (ES) Nr. 640/2010 10 straipsnio 3 dalyje nurodyto informacijos centro funkcijų atlikimą;

9. reglamento (EB) Nr. 1005/2008 8 straipsnio 4 dalyje nurodytos informacijos, 55 straipsnio 1 dalyje nurodytos ataskaitos ir reglamento (ES) Nr. 640/2010 11 straipsnio 1 dalyje nurodytos ataskaitos pateikimą Europos Komisijai.

Vadovaudamasis 2009 m. spalio 22 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1010/2009, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 1005/2008, nustatančio Bendrijos sistemą, kuria siekiama užkirsti kelią neteisėtai, nedeklaruojamai ir nereglamentuojamai žvejybai, atgrasyti nuo jos ir ją panaikinti, įgyvendinimo taisyklės (OL 2009 L 280, p. 5), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2010 m. gegužės 7 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 395/2010 (OL 2010 L 115, p. 1) bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 458 Tarptautinių reikalų ir rinkos skyrius 2010 m. vykdė ryšių tarnybos funkcijas. Vykdydamas ryšių tarnybos funkcijas Tarptautinių reikalų ir rinkos skyrius Europos Komisijai, bendradarbiaudamas su Muitinės departamentu prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, rengė informacinius raštus, teikė apibendrintus duomenis apie importuotus, eksportuotus žuvininkystės produktus bei specialiu

apsaugos priemonių reikalaujančius žuvininkystės produktus. Specialiosios žuvų išteklių apsaugos priemonės nustatytos 2001 m. gegužės 22 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1035/2001, nustatančiu *Dissostichus spp.* sugavimo dokumentavimo tvarką, su paskutiniais pakeitimais padarytais 2006 m. birželio 27 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1368/2006, 2003 m. balandžio 8 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1984/2003, nustatančiu prekybos melsvaisiais tunais, durklažuvėmis ir didžiaakiais tunais Bendrijoje statistikos sistemą, (OL 2004 m. specialusis leidimas, 4 skyrius, 6 tomas, p. 51) su paskutiniais pakeitimais padarytais 2010 m. liepos 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 640/2010, kuriuo sudaroma sužvejojų paprastųjų tunų (*Thunnus thynnus*) kiekio dokumentavimo programa ir iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1984/2003 (OL 2010 L 194, p. 1). Tarptautinių reikalų ir rinkos skyrius nustatyta tvarka analizavo Europos Sąjungos institucijų ir tarptautinių organizacijų dokumentus, susijusius su neteisėta, nedeklaruojama ir nereglamentuojama (toliau - NNN) žvejyba bei specialiomis žuvų išteklių apsaugos priemonėmis, kurios taikomos tam tikroms žuvų rūšims. Pagal kompetenciją dalyvavo rengiant Lietuvos Respublikos pozicijas, užklausimus Europos Komisijai ir kitoms Lietuvos Respublikos bei užsienio institucijoms. 2010 m. siekiant užkirsti kelią neteisėtai, nedeklaruojamai ir nereglamentuojamai žvejybai, atgrasyti nuo jos ir ją panaikinti bei vykdant ryšių tarnybos funkcijas Tarptautinių reikalų ir rinkos skyriaus specialistė dalyvavo dviejuose Bendrijos žuvininkystės kontrolės agentūros, vykdant penkerių metų vystymo planą, šalims narėms surengtuose mokymuose Vigo (Ispanija) bei viename Europos Komisijos *ad hoc* susitikime. 2010 m. lapkričio 17-18 d. Tarptautinių reikalų ir rinkos skyriaus specialistai surengė mokymus Palangoje muitinės, Žuvininkystės, Uosto priežiūros bei Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybų specialistams Europos Sąjungos kovos su nelegalia žvejyba reglamentų nuostatų įgyvendinimo klausimais. Mokymams vadovavo Žuvininkystės tarnybos direktoriaus pavaduotojas Aidas Adomaitis, pranešimus skaitė ekspertai iš Bendrijos žuvininkystės kontrolės agentūros (Ispanija) Miguel Nuevo ir Petra Spaniol, Žuvininkystės tarnybos Žvejybos Baltijos jūroje kontrolės skyriaus vedėjas Erlandas Lenzbergas, Tarptautinių reikalų ir rinkos skyriaus vyriausioji specialistė Eugenija Bukienė, Lietuvos Respublikos muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Muitinės procedūrų skyriaus Netarifinio reguliavimo poskyrio vyriausioji inspektorė Rūta Daukšienė. Mokymų tikslas – užtikrinti minėtų Lietuvos Respublikos institucijų veiksmų suderinamumą siekiant užkirsti kelią neteisėtai, nedeklaruotai ir nereglamentuotai žvejybai, atgrasyti nuo jos ir ją panaikinti. Mokymų metu buvo aptarta sugautų žuvų kiekio dokumentų tikrinimo procedūra bei jos taikymas pagal NNN reglamentuojančių teisės aktų nuostatas, trečiųjų šalių laivų tikrinimo Klaipėdos uoste, NNN žvejybos kontrolės, vykdomos žuvininkystės produktų importo, eksporto bei reeksporto procedūrų metu, bei informacijos pasikeitimo ir perdavimo būdai.

Vykdamas 1999 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 104/2000 dėl bendro žuvininkystės ir akvakultūros produktų rinkų organizavimo (OL 2004 m. specialusis leidimas, 4 skyrius, 4 tomas, p. 198) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2010 m. gruodžio 20 d. Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1258/2010 (OL 2010 L 343, p. 6), nuostatas, 2010 m. Tarptautinių reikalų ir rinkos skyrius dalyvavo atliekant gamintojų organizacijų veiklos patikrose, bendradarbiaujant su Muitinės departamentu prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos bei Valstybine Maisto ir veterinarijos tarnyba, teikė metodinę pagalbą bei konsultavo ūkio subjektus žuvininkystės produktų rinkos organizavimo klausimais

1.2. Žuvų išteklių atkūrimas ir gausinimas

Žuvininkystės tarnyba įgyvendino programos tikslą (07) – atkurti ir pagausinti žuvų ir vėžių išteklius, sukurti naujas akvakultūros technologijas, plėtoti karpių ir kitų žuvų veislininkystę, parengti akvakultūros plėtros ir racionalaus žuvų išteklių naudojimo ir gausinimo rekomendacijas. Šio tikslo įgyvendinimui žuvų ir vėžių išteklių atkūrimo, gausinimo bei palaikymo optimaliame lygyje tikslais buvo veisiama ir išleidžiama į valstybinės reikšmės vandens telkinius virš 150 mln. įvairaus amžiaus lašišų, šlakių ir kitų saugomų, globojamų bei vertingų verslinių žuvų ir vėžių, padidintas veisiamų žuvų rūšių skaičius, gerinant žuvų migracijos ir neršto sąlygas, buvo prižiūrimi žuvų migracijos keliai bei migracijos įrenginiai, šalinamos kliūtys žuvų migracijai, organizuojami ir vykdomi kiti žuvų migracijos ir neršto sąlygų gerinimo darbai, parengtos rekomendacijos akvakultūros ir vidaus vandens žuvininkystės plėtrai bei Baltijos jūros pagrindinių verslinių žuvų išteklių racionaliam panaudojimui, išsaugojimui bei pagausinimui.

Įgyvendindamas šį programos tikslą Žuvininkystės tarnybos Žuvivaisos skyrius, atsižvelgdamas į mokslininkų rekomendacijas, turimos gamybinės bazės pajėgumus ir finansines galimybes parengė Žuvų ir vėžių įveisimo į valstybinius vandens telkinius, į kuriuos neišduoti leidimai naudoti žvejybos plotą, 2010 metų planą ir Valstybinio žuvų ir vėžių gaudymo žuvivaisai 2010 metų planą, kuriuos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministras patvirtino 2010 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. 3D-220 „Dėl Žuvų ir vėžių įveisimo į valstybinius vandens telkinius, į kuriuos neišduoti leidimai naudoti žvejybos plotą, 2010 metų plano ir Valstybinio žuvų ir vėžių gaudymo žuvivaisai 2010 metų plano patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 32-1512). Žuvivaisos skyrius, remdamasis patvirtintais planais, parengė detalias užduotis Žuvivaisos skyriaus poskyriams bei koordinavo šių planų vykdymą. Žuvivaisos skyrius organizavo ir vykdė žuvivaisą valstybiniuose neišnuomotuose vandens telkiniuose, į kuriuos neišduodami leidimai naudoti žūklės plotus, tvarkė Žuvivaisos skyriaus poskyrių atliktų žuvų ir vėžių įveisimo darbų ir reproduktorių gaudymo programos 2010 metų dokumentaciją.

Į Žuvivaisos skyriaus struktūrą įeina Žeimenos poskyris (veikla vykdoma Meškerinės kaime, Švenčionių rajone ir Strigailiščio kaime Ignalinos rajone), Rusnės poskyris (Šyškrantės kaime Šilutės rajone), Simno poskyris (veikla vykdoma Kalesninkų kaime Alytaus rajone ir Vinkšnų g. 6 Vilniuje) ir Laukystos poskyris (Mančiūnų kaime Kaišiadorių rajone).

Žuvivaisos skyriaus poskyrių veiklos apibūdinimas:

Rusnės poskyris – vėgėlių, sterkų, lynų, šamų, margųjų upėtakių veisimas ir auginimas. Poskyris dalyvauja Valstybinės aplinkos monitoringo 2005-2010 metų programos įgyvendinime.

Laukystos poskyris – sterkų jauniklių ir lydekų šiųmetukių veisimas ir auginimas.

Simno poskyris – sykinių žuvų, šamų ir vėžių veisimas, auginimas ir išleidimas į natūralius paviršinius vandens telkinius.

Žeimenos poskyrio veikla vykdoma pagal Lašių išteklių atkūrimo ir apsaugos Lietuvos vandenyse programą ir veiksmų planą iki 2010 metų, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ir žemės ūkio ministrų 1998 m. spalio 9 d. įsakymu Nr. 196/201 (Žin., 1998, Nr. 103-2849), o taip pat Šlakių išteklių atkūrimo ir apsaugos programą 2003 - 2010 metams, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir aplinkos ministrų 2003 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. 3D-5/14 (Žin., 2003, Nr. 9-317).

Žeimenos poskyris (Ignalinoje) vykdė seliavų, lydekų ir lynų ikrų apvaisinimą ir inkubavimą, žuvų paauginimą iki jauniklių ir šiųmetukų, jų įveisimą į valstybinius vandens telkinius pagal patvirtintą žemės ūkio ministro programą. Taip pat vykdė Valstybinio aplinkos monitoringo darbus, žvejojimo seliavų ir vėžių reproduktorius.

Žuvivaisos skyrius parengė poskyriams detalias užduotis bei koordinavo bei kontroliavo planų vykdymą. Žuvivaisos skyriaus specialistai tvarkė atliktų žuvų ir vėžių įveisimo darbų 2010 metais dokumentaciją (rinko ir sistemino žuvų ir vėžių įveisimo aktus, krovinio gabenimo važtaraščius, vedė žuvų įveisimo aktų registracijos žurnalą), surinko ir apibendrino informaciją apie Žuvininkystės tarnybos atliktus žuvų ir vėžių išteklių atkūrimo ir gausinimo darbus bei parengė atitinkamų 2010 m. duomenų suvestines. Parengė suvestinius duomenis apie įveistus žuvų ir vėžių jauniklius. Pagal Žuvų įveisimo į valstybinės reikšmės vandens telkinius planą (programą) 2010 metams Žuvininkystės tarnyba žuvų ir vėžių įveisimo darbus vykdė 95 valstybinės reikšmės neišnuomotuose ežeruose, 69 valstybinės reikšmės upėse, 17 vandens talpyklų ir tvenkinių, o taip pat Kauno ir Kuršių mariose. Žuvivaisos skyriaus poskyrių pastangomis 2010 m. į valstybinės reikšmės neišnuomotus vandens telkinius buvo suleista 76,625 mln. vnt. vertingų žuvų ir vėžių, iš jų 7,9 mln. Vnt. – paaugintų jauniklių. Planuoti rodikliai viršyti.

Lašių ir šlakių įveisimo planai taip pat buvo įvykdyti. 2010 m. į Lietuvos upes buvo išleista 75500 vnt. įvairaus amžiaus lašių jauniklių bei 138000 vnt. įvairaus amžiaus šlakių jauniklių. Margųjų upėtakių įveista 256000 vnt.

Viso įveista 2010 m. ir plano įvykdymas

Rūšis	Amžius	Planas (tūkst.vnt.)	Įveista (tūkst.vnt.)	Įvykdyta %
vėgėlė	0	21000	25800	122.9
vėgėlė	0p	3001	3027	100.9
vėgėlė	0+	1	2	200
lydeka	0	20660	21960	106.1
lydeka	0+	77	79,12	102.8
lašiša	0p	140	140	100
lašiša	1	35,5	35,5	100
šlakis	0p	160	75	46.9
šlakis	0+	50	20	40
šlakis	1	45	42,843	95.2
marg.upėt.	0p	193	251	130.1
marg.upėt.	1	5	5	100
Platelių sykas	0p	35	50	142.9
Vištyčio sykas	0p	180	180	100
Vištyčio sykas	0+	38	60	157.9
karpis	1	0	42	100
karpis	2	24,8	24,2	97.6
vėžiai p. žn.	0p	14	15,8	112.9
vėžiai p. žn.	0+	4	0	0
peledė	0	470	470	100
starkis	0	3700	2000	54.1
starkis	0p	1300	160	12.3
starkis	0+	55	255	463.6
seliava	0	15000	15000	100
lynas	0	2500	3700	148
lynas	0p	3120	3120	100
lynas	0+	8	18	225
lynas	Įv.a.	40	40	100
šamas	0p	70	38	54.3
šamas	0+	10	15,5	155
ungurys	0p	134.4	0	0
Viso:		71936,3	76625,96	106,5

Žuvivaisos skyriaus darbuotojai koordinavo Valstybinio žuvų ir vėžių gaudymo žuvivaisai plano (programos) 2010 metams vykdymą. Rengė ir teikė paraiškas Valstybinei aplinkos apsaugos inspekcijai bei kitoms instancijoms dėl leidimų žuvų ir vėžių reproduktorių gaudymui žuvivaisos tikslais. Žuvivaisos skyriaus specialistai vykdė specialiąją lašišų, šlakių, sykų reproduktorių žvejybą reprodukcijos tikslams. Tvarkė Valstybinio žuvų ir vėžių gaudymo žuvivaisai plano (programos) 2010 metams reproduktorių gaudymo darbų dokumentaciją, pagal teisės aktų reikalavimus teikė ataskaitas Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai ir Valstybinei aplinkos apsaugos inspekcijai.

2010 m. sugauta žuvų reproduktorių

Rūšis	Vnt.	kg
Seliava		550,5
Plat. sykas	566	287
Vyšt. sykas	108	137
Vėgėlė		96
Lynas	343	274,5
Šamas	16	55
Lašiša	19	117
Šlakis	87	200,2
Lydeka	151	299
Starkis	151	245
Pl.žn. vėžiai	2771	
Karosas		41

Žuvivaisos skyrius išanalizavo poskyrių pateiktas privalomas oficialios statistikos formas Žuvivaisa f. Ž-5 ir Žuvų įveisimas, auginimas, žiemojimas ir realizavimas f. Ž-4 už 2010 metus ir pateikė Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos Žuvininkystės departamentui ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai.

Žuvininkystės skyriaus Žeimenos poskyrio veikla vykdoma pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ir žemės ūkio ministrų 1998 m. spalio 9 d. įsakymu Nr. 196/201 patvirtintą Lašišų išteklių atkūrimo ir apsaugos Lietuvos vandenyse programą ir veiksmų planą iki 2010 metų (Žin., 1998, Nr. 103-2849), o taip pat žemės ūkio ir aplinkos ministrų 2003 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. 3D-5/14 patvirtintą Šlakių išteklių atkūrimo ir apsaugos programą 2003 - 2010 metams (Žin., 2003, Nr. 9-317). Įgyvendinus šias programas lašišų kiekis padidėtų beveik tris kartus, o šlakių – beveik 2 kartus.

Dirbtinis lašišų ir šlakių veisimas ir jų jauniklių išleidimas į upes išteklių atkūrimo ir pagausinimo tikslais – viena pagrindinių šių programų priemonių. Nuo Žeimenos lašišinių žuvų veislyno (dabar –

Žuvivaisos skyriaus Žeimenos poskyris) veiklos pradžios į Lietuvos upes jau išleista 992103 vnt. įvairaus amžiaus lašišų jauniklių (729500 vnt. mailiaus, 135343 vnt. vienos vasaros jauniklių, 127260 vnt. rituolių) bei 1495574 vnt. įvairaus amžiaus šlakių jauniklių (1091250 vnt. mailiaus, 205101 vnt. vienos vasaros jauniklių, 199223 vnt. rituolių).

Poskyrio lašišų ir šlakių veisimo cechuose vykdoma surinktų lašišų ir šlakių ikrų inkubacija, šiųmetukų auginimas bei lašišų margiukių ir šlakių šiųmetukų paauginimas iki rituolių stadijos.

Žeimenos poskyrio žuvies veisimo ir paauginimo 2010 m. rezultatai

Žuvies rūšis, amžius		vnt.	Išleista į nat. vandens telkinius pagal žuvinimo programą	
Šlakiai	išauginta iš viso:	137723	137723	
	viso jauniklių :	75000		
	viso šiųmetukų :	20000		
	viso metinukų :	42723		
	Viso dvivasarių :	-		
	<i>Palikta paauginimui 2011 metams</i>			
	šiųmetukai	-		
	dvivasariai	-		
Margieji upėtakiai	išauginta iš viso:	10400	10000	
	viso jauniklių :	5000		
	viso šiųmetukų :	5400		
	viso metinukų :	-		
	<i>Palikta paauginimui 2011 metams</i>			
	šiųmetukai	400		
Lašišos	išauginta iš viso:	207000	175500	
	viso jauniklių :	140000		
	viso metinukų :	67000		
	<i>Palikta paauginimui 2011 metams</i>			
	šiųmetukai	31500		
Iš viso :			355123	

2010 metų rudenį surinkta ikrų inkubacijai:

Lašišų **154000** vnt.

Šlakių **376000** vnt.

Žeimenos poskyrio veikla vykdoma ir Strigailišio k. Ignalinos r. sav. 2010 m. rugsėjo – lapkričio mėnesiais vykdė tvenkinių apgaudymą. Buvo sugauta lydekų šiųmetukių 25 000 vnt. – 1237 kg, karosų įvairių 49 kg, starkių šiųmetukų 10 000 vnt. – 140kg., lynų šiųmetukų 8000 vnt. – 40 kg, lynų įvairių 305 kg, baltųjų amūrų 17 vnt.

Kadangi karpių įvairiaamžių į žuvinimo programą įtraukta nebuvo, jie buvo palikti ganykliniuose tvenkiniuose žiemojimui.

Įveista į ežerus pagal 2010 m. įveisimo programą: lydekų lervučių 20,1 milijono vnt., lydekų šiųmetukių 25 000 vnt. – 1237 kg, starkių šiųmetukų 10 000 vnt. – 140 kg., lynų šiųmetukų 8000 vnt. – 40 kg, seliavų lervučių 15 000 000 vnt.

Parduota lydekų lervučių 22 600 vnt., lydekų paaugintų - 2 095 vnt., lydekų šiųmetukių - 5, 23 kg, karosų įvairių - 8 kg, karpių trivasarių - 3 kg.

Į žiemojimo tvenkinius tolesniam žuvų auginimui ir programos vykdymui suleista lyno įvairaus 305 kg, baltųjų amūrų 17 vnt., karoso įvairaus 49 kg.

Žiemojimo tvenkiniai periodiškai kontroliuojami, matuojama vandens temperatūra ir deguonies kiekis.

2010 metų lapkričio - gruodžio mėnesiais surinkta 23,4 mln. seliavų ikrų.

2011 m. žiemos metu, kas dvi savaites, vykdomas seliavų ikrų plovimas, Veiso aparatų ir vandens filtrų plovimas, dezinfekavimas, laikantis veterinarinių instrukcijų ir reikalavimų. 2010 metais išinkubuota ir įžuvinta į ežerus 15 000 000 vnt. seliavų lervučių. Įžuvinimas vykdomas poskyrio jėgomis laikantis visų įveisimo taisyklių ir veterinarinių reikalavimų.

Per vasarą nuolat prižiūrimi tvenkiniai, šienaujami pylimai, kertami krūmai, valomi kanalai, atliekami kontroliniai gaudymai, stebimas auginamų žuvų prieaugis. Pagal tai nustatomos pašarų sunaudojimo normos. Atliekami auginamos žuvies veterinariniai parazitologiniai tyrimai, atlikta inkubacinio cecho dezinfekcija.

Per 2010 metus poskyris savo jėgomis sutaisė mechaninių dirbtuvių stogą, sutvarkė teritoriją, kalvėje suremontuotas žaizdras, sumūrytas naujas kaminas, atitinkantis visus priešgaisrinės saugos reikalavimus, todėl priešgaisrinės saugos darbuotojų patikrinimo metu pažeidimų nenustatyta.

Vasaros metu, t. y. birželio - rugpjūčio mėnesiais, buvo atnaujintos tvenkinių išgaudymo duobės, savo jėgomis kapitališkai suremontuotas pylimas ir pakeista pralaida tarp 14 ir 15 tvenkinių, iškirsti krūmai prie pagrindinio kanalo, nušienauti tvenkinių pylimai, išlyginti per juos keliai atsivežus grunto.

Nuo balandžio iki lapkričio mėnesio pagal specialiosios žvejybos leidimą Nr.017 buvo vykdomas Valstybinio aplinkos monitoringo 2005 – 2010 metų programos įgyvendinimo priemonių planas 2010 metams. Užduotis įvykdyta 100%.

Birželio - liepos mėnesiais pagal specialiosios žvejybos leidimą Nr.028 buvo vykdoma lynų reproduktorių žvejyba. Sugauta 293 lynai reproduktoriai.

Rugpjūčio mėnesį pagal specialiosios žvejybos leidimą Nr.046 gaudyti plačiažnypliai vėžiai reprodukcijai, sugauti 766 vėžiai.

Inkubaciniame ceche atlikti dezinfekciniai darbai. Nudažytas vandens pratekėjimo vamzdynas, dezinfekuoti Veiso aparatai, paruošti ikrų inkubavimui, pakeisti grubaus valymo filtrai vandens talpyklose. Taip pat naujai įrengta šildymo kietu kuru sistema, kas leidžia taupyti elektros energiją. Savo jėgomis paruošta malkų administracinio pastato ir inkubacinio cecho apšildymui.

Suremontuoti žvejybos įrankiai, tinklaičiai, žvejybai reikalingas inventorių dezinfekuotas. Atliktas dalinis laivo remontas, atnaujinti žvejyboje naudojami žymekliai-bujai.

Nuolatos vykdoma kontrolė tvenkinių teritorijoje, saugant juos nuo pažeidėjų. Atnaujinami ženklai, draudžiantys pašaliniais važinėti ir vaikščioti tvenkinių teritorijoje.

Reguliariai stebimas vandens lygis tvenkiniuose, matuojamas deguonis, temperatūra, visa tai fiksuojama žurnale. Atliekami išaugintų šiųmetukių žuvų tyrimai.

Įveista į ežerus:

Lydekų lervučių – 20,1 mln. vnt. - 241 200 Lt,

Lydekų šiųmetukių – 1237 kg – 18 555 Lt,

Starkių šiųmetukų – 140 kg – 11 200 Lt,

Lynų šiųmetukų – 40 kg – 1 200 Lt,

Seliavų lervučių – 15 mln. vnt. – 255000 Lt,

Iš viso: 527 155 Lt + 21 % PVM = 637 857, 55 Lt.

Užduotis Žuvivaisos skyriaus Rusnės poskyriui 2010 metams

Eil. Nr.	Žuvų pavadinimas	Išinkubuoti ir panaudoti žuvų lervutes					Išauginti ir suleisti į vandens telkinius (žuvų amžius – kiekis)		
		Išleisti į vandens telkinius		Palikti tolesniam auginimui		Perduoti poskyriams ir pagal sutartį	Rezervas pardavimui	Iš turimų savo žuvų	Gautų auginimui iš kt. poskyrių
		Savo produkcijos	Gautų iš kt. poskyrių	Savo produkcijos	Gautų iš kt. poskyrių				
1.	Vėgėlė	15 mln. vnt. lervučių įveisti pagal žuvų įveisimo programą 2010 m.	-	6 mln. vnt. lervučių palikti tolesniam paauginimui	-	20 vnt. reproduktorių Simno poskyriui	-	Op : 3 mln. vnt. įveisti pagal žuvų įveisimo programą 2010 m.	-
2.	Lynas	1,5 mln. vnt. lervučių įveisti pagal žuvų įveisimo programą 2010 m.	-	3 mln. vnt. lervučių palikti tolesniam paauginimui	-	-	-	Op: 0,9 mln. vnt. įveisti pagal žuvų įveisimo programą 2010 m.	-
3.	Starkis	3,7 mln. vnt. lervučių įveisti pagal žuvų įveisimo programą 2010 m.	-	2,5 mln. vnt. lervučių palikti tolesniam paauginimui	-	0,5 mln. vnt. lervučių perduoti Laukystos poskyriui; 1 mln. vnt. – Simno poskyriui, 0,2 mln. vnt. – Žeimenos poskyriui (Ignalinos r.)	-	Op: 800 tūkst. vnt. įveisti pagal įveisimo programą 2010 m.	-
4.	Europinis šamas	-	-	70 tūkst. vnt. lervučių palikti tolesniam paauginimui	-	-	-	Op: 20 tūkst. vnt. įveisti pagal įveisimo programą 2010 m.	-
5.	Margasis upėtakis	-	-	38 tūkst. vnt. lervučių palikti tolesniam paauginimui	-	-	-	Op: 15 tūkst. vnt. įveisti pagal įveisimo programą 2010 m.	-

**Žuvivaisos skyriaus Rusnės poskyrio užduoties įvykdymas 2010 m.
(tūkst. vnt.)**

MARGASIS UPĖTAKIS	Įveista		Perduota		Parduota	
	Lervutėmis	Paaugintais	Lervutėmis	Paaugintais	Lervutėmis	Paaugintais
Planas	-	15	-	-	-	-
Faktas	-	23	-	-	-	-
%	-	153,3	-	-	-	-

VĖGĖLĖ	Įveista		Perduota		Parduota	
	Lervutėmis	Paaugintais	Lervutėmis	Paaugintais	Lervutėmis	Paaugintais
Planas	15000	3000	-	-	-	-
Faktas	21000	3027	-	-	-	-
%	140	100,9	-	-	-	-

STARKIS	Įveista		Perduota		Parduota	
	Lervutėmis	Paaugintais	Lervutėmis	Paaugintais	Lervutėmis	Paaugintais
Planas	3700	800	1700	-	-	-
Faktas	2000	0	1700	-	-	-
%	54	0	100	-	-	-

LYNAS	Įveista		Perduota		Parduota	
	Lervutėmis	Paaugintais	Lervutėmis	Paaugintais	Lervutėmis	Paaugintais
Planas	1500	900	100	-	-	-
Faktas	2800	3120	100	-	-	20
%	186	346,6	100	-	-	-

ŠAMAS	Įveista		Perduota		Parduota	
	Lervutėmis	Paaugintais	Lervutėmis	Paaugintais	Lervutėmis	Paaugintais
Planas	-	20	-	-	-	-
Faktas	-	7	-	-	-	-
%	-	35	-	-	-	-

Bendras užduoties vykdymas % : lervutėmis – 126,66, paaugintais – 125,68.

Pastaba: neįvykdymo priežastys:

1. Starkis – lervutės susirgo aeromonoze (tyrimų protokolas Nr. 8184 B1-2, 2010-06-02), be to neužteko reproduktorių;
2. Šamas – neužteko reproduktorių.

Žuvivaisos skyriaus Simno poskyrio uždavinys – įgyvendinti plačiažnyplių vėžių ir perspektyviausių žuvų rūšių – sykų, peledžių, šamų išteklių atkūrimo, palaikymo gausinimo, naujų hidrobiontų introdukavimo bei žuvų įveisimo strategijas ir programas.

Pagrindinė poskyrio veikla – inkubuoti ir paauginti sykinės žuvys (sykai, peledės, seliavos), šamus, lydekas, starkingus, margiuosius upėtakius. Veisti ir auginti plačiažnyplius vėžius.

Poskyryje veisiama įrašyta į Lietuvos Raudonąją knygą ežerinio syko (Platelių ežero)–*Coregonus lavaretus holsatus* rūšis. Ši rūšis yra saugoma Europos laukinės gamtos ir gamtinės aplinkos apsaugos (Bern) konvencijos. Įveisimo darbai padeda išlaikyti šios rūšies populiacijos stabilumą arealo ribose.

Pagal puikiai įsisavintą naująją technologiją, uždaroje vandens apytakos sistemose sėkmingai veisiamos ir auginamos kitos Berno konvencijos saugomos žuvų rūšys – peledės, seliavos, aštriasnukiai Vištyčio sykai ir šamai.

2008–2010 metais sėkmingai įsisavinta margųjų upėtakių inkubacijos ir auginimo technologija. Ši reofilinė žuvų rūšis turi svarbią reikšmę žvejams mėgėjams.

Poskyrio specialistai bendradarbiauja su Lenkijos S.Sakovičiaus vidaus vandenu žuvininkystės instituto mokslininkais. Padedami kolegų iš Lenkijos turime galimybę ir numatome veisti ir paauginti Atlanto eršketų jauniklius. 2011 m. planuojama įrengti vertingų žuvų auginimo cechą su baseiniais, biocheminiu vandens valymu bei vandens tiekimo ir šalinimo sistemomis.

Žuvivaisos skyriaus Simno poskyris 2010 m. veisė ir augino sykines žuvis: Vištyčio syką, platelių syką, peledę; taip pat vėgėles, marguosius upėtakius, lydekas, europinius šamus, lynus, karpius, sterkus, vėžius.

Vištyčio sykas. Iš savo išaugintų reproduktorių buvo surinkta 200 tūkst., o iš ežere sužvejetų - gauta 300 tūkst. ikrų. Lervučių išsiritu 480 tūkst. vienetų. Visos lervutės nuo 2010 m. balandžio 14 dienos buvo iškeltos į uždaro vandens apytakos sistemos paauginimo cechą.

Platelių sykas. Iš sužvejetų reproduktorių surinkta 100 tūkst. ikrų. Išsiritu 70 tūkst. lervučių, kurios buvo paauginamos inkubaciniame ceche.

Peledė. Iš savo išaugintų reproduktorių buvo gauta ir inkubuojama 700 tūkst. ikrų. Išsiritu 504 tūkst. lervučių. 470 tūkst. lervučių buvo suleista į Alytaus raj. Atesio ežerą, 30 tūkst. vienetų palikta tolimesniam auginimui ceche su uždara vandens apytakos sistema.

Vėgėlė. Iš Žuvivaisos skyriaus Rusnės poskyrio gruodžio mėnesį buvo atvežta 20 vnt. vėgėlių reproduktorių banda. Viso buvo surinkta ir inkubuojama 6000 tūkstančių ikrų. Išinkubuota 5000 tūkst. lervučių. 4800 tūkstančių lervučių balandžio pirmoje pusėje buvo įveista Nemuno upėje. 20 tūkst. tolimesniam paauginimui buvo suleista į Simno poskyrio tvenkinius.

Margieji upėtakiai. Ikrų surinkimas vyko lapkričio viduryje Simno poskyryje (Vinkšnų g. 6, Vilniuje) buvo surinkta ir inkubuojama 270 tūkst. ikrų. Lervutės pradėjo risti balandžio 10 dieną. Iš viso 256,6 tūkst. lervučių. Išauga 95%. Visos lervutės tolimesniam paauginimui paliktos inkubaciniame ceche.

Lydekos. Iš savo Simno poskyrio reprodukcinės bandos buvo atrinkta 40 tinkamų žuvų, iš kurių balandžio 1 dieną buvo surinkta ir pradėta inkubuoti 600 tūkst. ikrų. Išinkubuota 500 tūkst. lervučių. Išauga 83%. Gegužės 5 dieną lervutės buvo įveistos: Varėnos raj. Grūdų ežere – 100

tūkst. vnt., Nedzingio ežere – 160 tūkst. vnt., Lazdijų raj. Vernijo ežere – 200 tūkst. vnt. Viso buvo išleista 460 tūkst. vnt. lervučių. Papildomai buvo vykdomas Vilkaviškio raj. Vištyčio ežero įveisimas lervutėmis. Reprodukoriai buvo gaudomi Vištyčio ežere ir iš jų paimti ikrai inkubuojami Simno poskyryje. Viso buvo gauta 1650 tūkst. ikrų. Išinkubuota 1100 tūkst. lervučių. Iš šio skaičiaus milijonas lervučių buvo suleista į Vištyčio ežerą, 11 tūkst. lervučių buvo parduota.

Europinis šamas. Pirmoji reproduktorių partija (60 vnt.) ikrų paėmimui buvo atrinkta gegužės 26 dieną. Nerštui stimuliuoti buvo panaudotas ovopelis bei hipofizis. Ikraini paimti birželio 3 dieną. Viso buvo surinkta 425 tūkst. vnt. apvaisintų ikrų. Dėl biologinių filtrų per mažo pajėgumo visi ikrai ritimosi metu žuvo. Pakartotinai buvo atrinkta 40 vnt. reproduktorių ir, panaudojus tą pačią technologiją, buvo paimta ir inkubuojama 240 tūkst. apvaisintų ikrų, tačiau ir šį kartą nebuvo apseita be nuostolių. Gauta 100 tūkst. vnt. lervučių, kurios buvo paliktos tolimesniam paauginimui uždaroje sistemoje.

Lynai. Birželio 5 dieną iš savos bandos buvo atrinkta 50 vnt. reproduktorių. Lytinių produktų subrendimo skatinimui buvo naudojamas hipofizis. Birželio 11 dieną buvo surinkta 1 milijonas 900 tūkst. vnt. ikrų. Birželio 13 dieną išsiriti 1500 tūkst. vnt. lervučių. Birželio 18 dieną 1 milijonas lervučių buvo suleistas į Vilniaus raj. Riešės, Širvio bei Vilnojos ežerus. 20 tūkst. lervučių parduota.

Lydekų natūralus nerštas. Iš žiemojimo tvenkinio išgaudyta 288 vnt. lydekų, natūraliam nerštui panaudota 200 vnt. reproduktorių. Natūralaus neršto tvenkiniuose gauta 256 tūkst. vnt. lervučių. 200 tūkst. vnt. lervučių įveista į Metelio ežerą, į tvenkinius išleista auginimui iki šiųmetukių 40 000 lervučių, parduota 16 tūkst. vnt. lervučių.

Karpių natūralus nerštas. Gegužės 20 d. išgaudytas žiemojimo tvenkinys Nr.15, iš kurio motininiai karpiai suleisti į tvenkinį Nr.17 natūraliam nerštui. Vandens temperatūra 18,3°C. Birželio 15-19 d. iš tvenkinio Nr.17 išgaudyta 1000 tūkst. vnt. karpų lervučių. Karpų lervutės suleistos į tvenkinius Nr.30, 31, 49, 3 starkių maistui. 400 tūkst. vnt. lervučių įleista į paauginimo tvenkinius Nr. 30 ir Nr. 31 ir 600 tūkst. vnt. į auginimo tvenkinį Nr.49 ir Nr.3 starkių maistui.

Sterkų jauniklių paauginimas tvenkiniuose. Natūralios pašarinės bazės vystymosi stimuliavimui tvenkinių dugne (plotas 0,97 ha) krūvelėmis išdėstytas perpuvęs mėšlas (4,5 t/ha) ir šiaudai. Užpildžius tvenkinius vandeniu ir žuvų auginimo metu dar buvo tręšiama ir mineralinėmis trąšomis. Gegužės mėnesio 18 d. į tvenkinius Nr.30-31 paauginimui suleista 775 000 vnt. sterkų lervučių, atvežtų iš Rusnės poskyrio. Vandens temperatūra 14,3⁰ C, deguonies kiekis – 8,28 mg/l. Tvenkiniai Nr.3 ir 49 (14,3 ha) sterkų lervutėmis įveisti gegužės 18 d. auginimui iki šiųmetukių. Birželio 15-19 dienomis į tvenkinį, starkių maistui įleista karpų lervučių. Birželio mėn. vyravo šalti orai, vidutinė vandens temperatūra buvo apie 15,0⁰ C, todėl nuleidus tvenkinį Nr.31 sterkų

jaunikliai buvo maži, netinkami įveisimui. Buvo nutarta palikti tolimesniam auginimui. Rugsjūčio 22 – 23 d. išgaudžius tveninius Nr. 30 ir 31 starkiukai buvo po 4 gr. svorio.

Rugsjūčio 23 d. ir 24 d. sterkų šiųmetukais įveista:

Molėtų raj. Ilmėdo ežeras –80 000 vnt. – 320 kg;

Švenčionių raj. Kretuono ežeras – 120 000 vnt – 480 kg.

Suleidus žuvis į nušienautus ir išdezinfekuotus negesintomis kalkėmis žiemojimo tvenkinius, kiekvieną dieną buvo matuojama vandens temperatūra, kontroliuojamas hidrocheminis režimas. Žiemos metu buvo kertamos kontrolinės eketės 1×2.5 m, pralaidos valomos nuo ledo. Pavasarį, nutirpus ledui, tvenkiniuose buvo šeriami karpių, sazanų, lynų reproduktoriai ir lynai šešiamečiai. Vandens temperatūrai pakilus iki 10⁰ C buvo pradėti šerti šamai. Po išgaudymo, žiemojimo tvenkiniai iškalkinti negesintomis kalkėmis po 2,5 t/ha.

Nuo balandžio 1 dienos iki birželio 9 dienos išgaudyti Simno poskyrio žiemojimo tvenkiniai:

Žuvų rūšis ir amžius	Kiekis vnt.	Bendras svoris kg	Vidutinis svoris g.	Išeiga %	Snaudota pašarų kg.
Lydekos įvairios	288	187,00	649,00	90	
Karosai įvairiamžiai	37200	2009	54	88	
B.amūrai keturmečiai	264	349	1322	85	
Sazanų reproduktoriai	4	20	5000	100	273
Karpių reproduktoriai	93	744	8000	95	
Lynų šešiamečiai	314	125	397	86	273
Šamų reproduktoriai	3	23	7700	100	210
Šamų septynmečiai	95	285	3000	95	
Šamų keturmečiai	1215	1215	1000	90	
Karpių metinukai	77700	2064	27	70	
Pl.vėžiai reproduktoriai	1455	36	25	80	
Karpiai įvairūs	170	306	1800	94	
Karosų (geltoni) reproduktoriai	50	9,00	180	83	

Įveisti Simno poskyrio tvenkiniai, vandens telkiniai ir realizuotos žuvis:

Žuvų rūšis ir amžius	Įveista						Realizuota		
	Kiekis vnt.	Bendra s svoris kg.	Vertė Lt	Rajonas	Vandens telkinys	Plotas ha	Kiekis vnt.	Bendr as svoris kg	Vertė Lt
Karpiai metinukai	2000	70,0	0,700	Vilkaviškio	Beržinio ežeras	16,8			
Karpiai metinukai	2000	70,0	0,7	Vilkaviškio	Talaikės ežeras	30,5			
Karpiai metinukai	2000	70,0	0,7	Vilkaviškio	Vygrio ežeras	16,8			
Karpiai metinukai	2000	70,0	0,7	Alytaus	Tolokių ežeras	11,6			
Karpiai metinukai	2000	70,0	0,7	Ignalinos	Joskučio ežeras	38,5			
Karpiai metinukai	2000	72,0	0,720	Anykščių	Smulkio ežeras	43,8			
Karpiai metinukai	2000	72,0	0,720	Ignalinos	Merkmeni o ežeras	43,0			
Karpiai metinukai	2000	74,0	0,740	Švenčionių	Mekšrinio ežeras	26,0			
Karpiai metinukai	4000	150,0	1,500	Alytaus	Atesio ežeras	109,2			
Karpiai metinukai	5000	185,0	1,850	Alytaus	Kavalio ežeras	140,4			
Karpiai metinukai	2000	74,0	0,740	Varėnos	Grybailios I vandens talpykla	12,3			
Karpiai metinukai	3000	105,0	1,050	Vilniaus	Karvio ežeras	58,7			
Karpiai metinukai	3000	105,0	1,050	Vilniaus	Vilnojos ežeras	57,6			
Karpiai metinukai	2000	70,0	0,700	Varėnos	Glyno ežeras	15,9			
Karpiai metinukai	5000	175,0	1,750	Varėnos	Krūminių tvenkinys	53,0			
Karpiai metinukai	2000	82,0	0,820	Vilkaviškio	Balsupių tvenkinys	36,4			
Karpiai metinukai							700	25	250,00
Karosai įv.amžiaus							10150	406	2030

Auginimo tvenkinių įveisimo darbai pradėti balandžio 1 d. Prieš užpildant auginimo tvenkinius vandeniu, buvo suremontuoti hidroįrengimai, vandens padavimo ir numetimo pralaidų grotos, iš malūno šilko pasiūti filtrai ir uždėti ant vandens padavimo vamzdžių.

Auginimui Simno poskyryje suleista:

Žuvų rūšis ir amžius	Tvenkinio plotas, ha	Kiekis, vnt.	Bendras svoris, kg	Iš kur gauta žuvis
Plačiažnyplių vėžių reproduktoriai	0,12	1455	35,50	Ž-19, vėžių cechas
Margujų upėtakių reproduktoriai	0,51	425	650,0	Simno posk. (Vinkšnų g. 6, Vilnius)
Šamų reproduktoriai	0,43	3	23,00	Ž-16
Šamų 7	0,43	65	191,00	Ž-16
Šamų 4	0,84	1215	1215,00	Ž-16
Karosai įvairiamžiai	31,28	27050	1603,00	Ž-13,32
Baltieji amūrai 4	38,64	264	349,00	Ž-13, 14, 15, 16
Lydekų įvairios	0,95	380	207	Ž-13, 32
Karpiai 1	32,96	35 000	525,00	Ž-17
Lynai 6	2,71	303	115,00	Ž-15
Sazanų reproduktoriai	0,45	4	20,00	Ž-15
Karpių reproduktoriai	0,45	90	700,00	Ž-15
Peledės 2	1,65	7500	380,00	Ž-55
Karpiai įvairūs	0,85	170	306,00	Ž-53
Karosų (gelt.) reproduktoriai	0,43	50	9,00	Ž-54
Vėgėlių O	1,73	20 000		Savo inkub cecho
Lydekų O	8,6	40 000		Neršto tvenkinukų
Sterkų O	15,27	1000 000		Rusnės poskyrio
Lynai įvairūs	0,53	83	124	Rusnės poskyrio
Sib. eršketų reproduktoriai	0,43	6	50,0	UAB „Vasaknos“
Lynų reproduktoriai	9,3	430	322	Tv. Nr.47 buvo paliktas žiemojimui
Lynų 6	9,3	40	17	Tv. Nr.47 buvo paliktas žiemojimui
Baltieji amūrai 4	1,7	54	16	Tv. Nr.2 buvo paliktas žiemojimui
Lydekų įvairios	1,7	140	173	Tv. Nr.2 buvo paliktas žiemojimui
Karosai įvairūs	1,7	9000	450	Tv. Nr.2 buvo paliktas žiemojimui

Simno poskyrio auginimo tvenkiniuose kiekvieną dieną buvo matuojama vandens temperatūra, kontroliuojamas hidrocheminis režimas, stebimas žuvų sveikatingumas ir pašarų sunaudojimas, reguliuojamas vandens lygis ir pratekėjimas tvenkiniuose. Balandžio 6 d. karpių metinukai perkelti į auginimo tvenkinius. Šerti pradėti balandžio 22 dieną. Žuvis šeriamos pažymėtose vietose pagal paskaičiuotas normas kiekvienam tvenkiniui ir amžiaus grupes, atsižvelgiant į vandens temperatūrą, hidrocheminį režimą ir pašarų sunaudojimą, kuris tikrinamas kiekvieną dieną.

Pašarų sušerta:

Karpiams įvairiaamžiams 620 kg. - PK-4,16

Karpių 1⁺ - 13731 kg – PK- 2,97

Karpių ir sazanų reproduktoriams -699 kg.

Lynų O⁺ – 1060 kg.

Lynų 7⁺ – 1152 kg.

Peledės 2⁺ – 256 kg.

Margieji upėtakiai reproduktoriai – 569 kg.

Gegužės mėnesį, tamsiu paros metu, buvo pradėta šerti šamai ant įrengtų šėryklų.

Pašarų sušerta:

Šamams reproduktoriams 40 kg.

Šamams 7⁺ 150 kg.

Šamams 4⁺ 1315 kg.

Simno poskyrio tvenkinių tręšimas, priežiūra ir žuvų sveikatingumo kontrolė. Pirmų metų auginimo tvenkiniai Nr. 39, 41, 49, kurių plotas 9,93 ha, patręšti organinėmis trąšomis po 4 t/ha, iš viso 42 t. Mineralinių trąšų sunaudota 1920 kg. Į sterkų jauniklių paauginimo tvenkinius, kurių plotas 0,97 ha, buvo užvežta 4,5 t perpuvusio mėšlo ir 0,5 tonos šiaudų. Šiaudai sukišti į tinklinius maišus su svoriais ir išdėstyti vandenyje, tvenkinių pakrantėse. Mineralinių trąšų sunaudota 190 kg. Liepos mėn. tvenkiniuose Nr. 3 ir 30 intensyviai „žydėjo“ vanduo. Tvenkiniai pakalkinti negesintomis kalkėmis 100 kg/ha. Sunaudota 600 kg. Žuviliasių paukščių baidymui nuo tvenkinių buvo naudojamas garsinis įrenginys, taip pat kviesta medžiotojų pagalba. Auginimo tvenkiniuose Nr.28,29,37-45 du kartus per sezoną švendrapjove išpjautos nendrės. Profilaktiniais tikslais karpių ir sazanų reproduktoriai, karpiai dvasariai, karpiai įvairiaamžiai šerti pašarais su antibiotikais. Tvenkinių išgaudymo, metu visos žuvis, išskyrus storkius, kad sumažinti ektoparazitų buvo nardinamos į keturių komponentų tirpalo vonią (1 m³ vandens imama 1 kg valgomosios druskos, 1 kg geriamosios sodos, 10 gr kalio permanganato ir 10 gr chlorkalkių).

Žuvų išgaudymas Simno poskyrio auginimo tvenkiniuose ir jų realizavimas:

Žuvų rūšis ir amžius	Kiekis vnt.	Bendras svoris kg.	Išveiga %	Realizuota		
				Kiekis Vnt.	Svoris Kg	Vertė Lt
Pl.vėžių reproduktoriai	1200	29	83			
M. upėtakių reproduktoriai	120	204	28			
Šamų reproduktoriai	3	24	100			
Šamų 7 ⁺	63	252	97			
Šamų 4 ⁺	1206	1809	99			
Karosai įvairiaamžiai	221130	5880		6100	165,00	825,00
B.amūrai 4 ⁺	258	495	98			

Lydekų įvairios	352	442	95			
Karpiai 1 ⁺	26250	8444	75	600	194,00	1843,00
Lynai 6 ⁺	300	181	99			
Sazanų reproduktoriai	4	20	100			
Karpių reproduktoriai	34	204	100			
Peledės 2 ⁺	-	-	-			
Karpiai įvairūs	170	540	100	10	40,0	320,00
Karosai (gelt) įvairiamžiai	6600	40				
Vėgėlių O ⁺	2000	24	10			
Lydekų O ⁺	6190	1320,7	15	1190	178,70	2680,5
Starkių O ⁺	249165	1892,5	25	4165	62,5	5000,00
Lynai įvairūs	80	124	99			
Sib. eršketų reproduktoriai	6	51	100			
Lynai įvairūs	43000	577,6		3000	32,60	978,00
Karpiai O ⁺	17400	252		10400	52,00	468,00
Lynai O ⁺	86000	427		61200	306,0	9180,00

Tvenkiniai Nr.2 ir 47 neišgaudyti, žuvys paliktos žiemojimui.

Simno poskyrio žiemojimo tvenkinių paruošimas ir įveisimas. Rugsjūčio mėnesį buvo ruošiami žiemojimo tvenkiniai. Nušienauti tvenkinių dugnai ir šlaitai, išgrębta žolė. Tvenkiniai išdezinfectuoti negesintomis kalkėmis po 2,5 t/ha.

Simno poskyryje į žiemojimo tvenkinius žiemojimui suleista:

Tv. Nr.	Tvenkinio plotas, ha (m ²)	Žuvų rūšis	Amžius	Kiekis, tūkst. vnt.	Bendras svoris, kg	Vid. svoris, g	Iš kur gauta žuvis
	0,34	Karpiai	1 ⁺	11650	4000	340	Tv. Nr.4
	0,19 ha 7 m ²	Pl.vėžiai	Reproduk.	3205	75	24	Tv. Nr.21, spec. žvejyba
	0,02	M. upėtakiai	Reproduk.	120	204	1700	Tv.Nr.22
	0,37	Šamų	Reprod.	3	24	8000	Tv.Nr.23
	0,37	Šamų	7 ⁺	63	252	4000	Tv.Nr.23
	0,37	Šamų	4 ⁺	1206	1809	1500	Tv.Nr.23, 24
	1,24	Karosai	Įvairūs	204630	5715	30	Tv.Nr.25, 27, 36, 48, 49, 50, 3
	0,34	B.amūrai	4 ⁺	258	495	1920	Tv.Nr.26, 37, 44, 4, 3
	0,4	Lydekų	Įvairios	352	442	1256	Tv.Nr.25, 27
	0,38	Lynai	6 ⁺	300	181	603	Tv.Nr.28, 38, 43
	0,38	Sazanai	Reprod.	4	20	5	Tv.Nr.29
	0,38	Karpiai	Reprod.	34	204	6,0	Tv.Nr.29
	0,02	Karpiai	Įvairūs	160	500	3125	Tv.Nr.26, 37
	0,02	Karosai (gelt)	Įvairūs	6600	40	6	Tv.Nr.35
	2,54	Lydekų	O ⁺	2000	600	300	Tv.Nr.48
	0,38	Lynai	Įvairūs	80	124	1560	Tv.Nr.28
	0,37	Sib.	Reprod.	6	51	8500	Tv.Nr.36

Tv. Nr.	Tvenkinio plotas, ha (m ²)	Žuvų rūšis	Amžius	Kiekis, tūkst. vnt.	Bendras svoris, kg	Vid. svoris, g	Iš kur gauta žuvis
		eršketai					
	0,36	Karpiai	O ⁺	7000	200	29	Tv.Nr.49, 3
	0,39	Lynai	O ⁺	10000	50	5	Tv.Nr.28
	0,02	Peledės	O ⁺	8000	80	10	Paauginimo cecho
47	9,3	Lynų	Reproduktoriai	430	322	749	Negaudyta (palikta žiemojimui)
47	9,3	Lynų	Šešiavasariai	40	17	425	Negaudyta (palikta žiemojimui)
2	1,7	Lydekos	Įvair.	140	173	1236	Negaudyta (palikta žiemojimui)
2	1,7	Karosai	Įvairūs	9000	450	50	Negaudyta (palikta žiemojimui)
2	1,7	B.amūrai	keturvasariai	54	16	290	Negaudyta (palikta žiemojimui)

Žiemojimo tvenkiniuose kiekvieną dieną matuojama vandens temperatūra, pH, deguonies kiekis. Reguluojamas vandens įtekėjimas į tvenkinius. Karpių šiųmetukai šeriami kombinuotais pašarais prie vandens išleidimo pralaidos, ant įrengtos šėryklos.

Plačiažnyplių vėžių veisimas ir jauniklių auginimas Simno poskyryje.

Plačiažnyplių vėžių reproduktoriai poravosi ir žiemojo veisyklos baseinuose. Natūralaus ir dirbtinio veisimo darbai pradėti birželio mėnesio pabaigoje suomių modelio inkubatoriuje, gruntinio apytakinio vandens sistemoje ir lauko baseinuose– paviršinio pratekančio vandens sąlygomis. Liepos 8 dieną po 7 tūkst. paaugintų jauniklių buvo suleista Biržų raj. Tatulos ir Apaščios upės (1 vnt. svoris 0,06 g.) likusieji jaunikliai buvo auginami toliau paviršinio pratekančio vandens sąlygomis. Rugpjūčio 22 dieną 1800 vnt. šiųmetukų po 0,5 g. buvo išleista į Šilalės raj. Lokystos upę.

Žuvų jauniklių auginimas Simno poskyrio cechuose.

Vištyčio sykas. Paauginimui į uždarą sykinių žuvų sistemą balandžio 14 dieną iš inkubacinio cecho buvo perkelta 480 tūkst. lervučių. Paauginimo laikotarpiu kasdien buvo stebima vandens temperatūros ir deguonies kiekio režimas, periodiškai tikrinami amonio, nitritų ir nitratų kiekiai. Vandens temperatūra 14 – 21,5⁰ C, deguonies kiekis – 6,2 – 9,6 mg/l. Šerta pradinėje stadijoje inkubuota artemija bei Aller futura larvae 00 Gr pašarais. Vėliau pereita prie Aller 1 gr. ir 2 gr. bei džiovintos artemijos.

Gegužės 26 dieną paauginti sykų jaunikliai buvo įveisti Alytaus raj. Daugų ežere –180 tūkst. vnt. po 0,2 gr; liepos 15 d. tame pačiame ežere 20 tūkst. vnt. po 5 gr; liepos 29 dieną –20 tūkst. vnt. po 10 gr; rugpjūčio 11 dieną–20 tūkst. po 15 gr.

Platelių sykas. Inkubaciniame ceche buvo palikta paauginimui 70 tūkst. lervučių. Pastoviai, kiekvieną dieną buvo matuota temperatūra ir deguonies kiekis, periodiškai buvo atliekami amonio, nitritų ir nitratų testai. Gegužės 27 dieną paauginti jaunikliai buvo įveisti į Trakų raj. Vernijo ežerą (50 tūkst. po 0,2 gr).

Peledės. Į paauginimo cechą buvo perkelta 30 tūkst. vnt. lervučių tolimesniam paauginimui. Tikslas – reprodukcinės bandos atnaujinimas. Rugsėjo 15 dieną 12 tūkst. vnt. po 10 gr tolimesniam auginimui suleista į Simno poskyrio tvenkinį Nr. 55.

Europinis šamas. Buvo paauginama 100 tūkst. vnt. šamų lervučių. Paauginimo laikotarpiu vandens temperatūra svyravo tarp 24-28° C, deguonies kiekis 5,0 - 8,0 mg/l

Margasis upėtakis. Inkubaciniame ceche buvo paauginama 256,6 000 vnt. lervučių. Paauginimo laikotarpiu kiekvieną dieną buvo matuojama vandens temperatūra ir deguonies kiekis, kruopščiai valomi baseinai. Šėrimui naudoti Aller 1 gr pašarai.

Paauginti jaunikliai įveisti į pietryčių Lietuvos upes - 223 tūkst. vnt., o parduota 2,1 tūkst. vnt.

2011 sausio 1 d. surinkta sykinių žuvų ir upėtakių ikrų:

1. Margieji upėtakiai – 100 000 vnt.
2. Seliava - 1100 tūkst. vnt.
3. Platelių sykas - 600 000 vnt.
4. Vištyčio sykas - 528 000 vnt.

Informacija apie žuvų auginimą ir realizavimą Žuvivaisos skyriaus Laukystos poskyryje:

Eil. Nr.	Žuvų rūšys	Išgaudyta svoris, kg	Realizuota svoris, kg	Vertė tūkst. Lt.
1.	Karpiai šiųmetukai	1650	189	1,7
2.	Lydekų šiųmetukės	3504,5	113,5	1,7
3.	Karosai įvairiamžiai	1105	262	1,3
4.	Lynai įvairiamžiai	38	38	1,1
5.	B.amūro dvivasariai	60	31	0,9
6.	B.amūro trivasariai	25		
7.	Karpiai dvivasariai	3730	201	1,9
8.	Lydekos dvimetės	62		
9.	Karpiai motininiai	340		
10.	Karpiai keturmečiai	720	198	1,6
11.	Karpiai keturvasariai	715,5	715,5	5,7
12.	Karpiai remontiniai	1015		
13.	Lydekos motininės	280		
14.	Karosai motininiai	251		

Eil. Nr.	Žuvų rūšys	Išgaudyta svoris, kg	Realizuota svoris, kg	Vertė tūkst. Lt.
15.	Karpiai motininiai (gauta iš Šilavoto poskyrio)	188		
16.	Karpiai metinukai		767	7,6
17.	B.amūro metinukai		20	0,6
18.	B.amūro dvimečiai		134	4,0
19.	Karpiai trivasariai		69,5	0,5
	Viso:	13684	2738,5	28,6

1.3. Lašišinių žuvų migracijos ir neršto sąlygų gerinimo darbai

Žemės ūkio ir žuvininkystės politikos įgyvendinimo programos tikslo (kodas 07) – atkurti ir pagausinti žuvų ir vėžių išteklius, sukurti naujas akvakultūros technologijas, plėtoti karpių ir kitų žuvų veislininkystę, parengti akvakultūros plėtros ir racionalaus žuvų išteklių naudojimo ir gausinimo rekomendacijas įgyvendinimas siejamas su realizavimu uždavinio (kodas 01) – įgyvendinti lašišinių žuvų išteklių atkūrimui reikalingus šių žuvų dirbtinio veisimo ir migracijos neršto sąlygų gerinimo darbus. Viena iš šio uždavinio realizavimą užtikrinančių priemonių – prižiūrėti žuvų migracijos kelius bei migracijos įrenginius, organizuoti ir vykdyti kitus žuvų migracijos ir neršto sąlygų gerinimo darbus (priemonės kodas 03). Įgyvendinant šią priemonę Vidaus vandenų ir akvakultūros skyriaus darbuotojai vykdė žuvų pralaidų priežiūrą:

Kertuojos žuvų pralaida Molėtų r. - 2 kartai;

Rokantiškių žuvų pralaida Vilniaus m. - 2 kartai, (pakeistas apsauginis vielos tinklas);

Belmonto žuvų pralaida Vilniaus m. –2 kartai;

Tauragės žuvų pralaida Tauragės m. - 2 kartai (suremontuota kėlimo įranga);

Gražčių žuvų pralaida Rietavo sav. - 2 kartai;

Šyšos žuvų pralaida Šilutės m. - 2 kartai;

Laukžemės žuvų pralaida Kretingos r. - 2 kartai.

Taip pat skyriaus darbuotojai šalino kliūtis žuvų migracijai. Vidaus vandenų ir akvakultūros skyriaus darbuotojai 2010 m. nustatė upes, kuriose daugiausia bebravičių: tai Irtuona, Ežeruona, Agluona (Jūros upės baseinas Tauragės rajono ribose). Skyriaus darbuotojai šiose upėse pašalino 3 bebravietes.

1.4. Karpių ir kitų žuvų veislininkystė

Žemės ūkio ir žuvininkystės politikos įgyvendinimo programos tikslo (kodas 07) – atkurti ir pagausinti žuvų ir vėžių išteklius, sukurti naujas akvakultūros technologijas, plėtoti karpių ir kitų

žuvų veislininkystę, parengti akvakultūros plėtros ir racionalaus žuvų išteklių naudojimo ir gausinimo rekomendacijas įgyvendinimas siejamas su realizavimu uždavinio (kodas 02) – Vykdyti kitų saugomų, globojamų bei vertingų verslinių žuvų ir vėžių išteklių atkūrimui, palaikymui ir pagausinimui reikalingus dirbtinio veisimo darbus, sukurti naujas arba patobulinti jų veisimo technologijas, organizuoti vidaus vandenų žuvininkystės tyrimus bei parengti išvadas ir rekomendacijas jos plėtrai, plėtoti karpių ir kitų žuvų veislininkystę. Vidaus vandenų ir akvakultūros skyriaus Šilavoto poskyryje buvo tęsiami karpių veislininkystės darbai. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. vasario 18 d. įsakymu Nr. 3D-133 „Dėl lietuviškos karpių veislės „Šilavoto karpis“ pripažinimo“ (Žin., 2010, Nr. 23-1086) poskyryje veisiama karpių veislė „Šilavoto karpis“ buvo pripažinta savarankiška žuvų veisle. Parodoje „Agro balt 2010“ karpių veislė „Šilavoto karpis“ buvo įvertinta aukso medaliu. Vidaus vandenų ir akvakultūros skyriaus numato toliau kryptingai vykdyti veislinį-selekcinį darbą. Įvertinti visų turimų atmainų ir amžinių grupių karpius pagal eksterjero savybes, peržiemojimą, atsparumą ligoms. Nustatyti visų veislinių atmainų reproduktorių vislumo savybes, atlikti atskirų veislinių atmainų genetinę analizę, įvertinti karpių veislines atmainas pagal maistines savybes.

1.5. Žuvininkystės tyrimai

Pagal Baltijos jūros Lietuvos ekonominės zonos ir teritorinių vandenų verslinių žuvų išteklių būklės įvertinimo, racionalaus panaudojimo ir išsaugojimo rekomendacijų rengimo ir Lietuvos nacionalinės žuvininkystės tyrimų programos Žuvininkystės tyrimų ir mokslo skyrius vykdė tyrimus pagal atskiras žemiau išvardintas temas:

1. Baltijos jūros Lietuvos ekonominės zonos (LEZ) ir teritorinių vandenų verslinių žuvų išteklių būklės ir jų kaitos tyrimai. Lietuvos žvejybos kvotų pagrindimas, žuvų išteklių apsaugos ir racionalaus panaudojimo rekomendacijų paruošimas.

2. Verslinių žuvų išteklių būklės, migracijų intensyvumo ir žvejybos efektyvumo monitoringas Baltijos jūros Lietuvos priekrantės zonoje.

3. Žvejybos įrankių selektyvumo savybių tyrimas.

4. Žuvų mailiaus tyrimai priekrantėje.

Renkant medžiagą pagal išvardintas programas atlikti šie darbai:

1. Atlikta 13 mokslinių tiriamųjų reisų, bendra trukmė 34 d, atlikti 67 tralavimai ir 3 tinklų pastatymai laivu MŽTG „Darius“ Lietuvos ekonominės zonos akvatorijoje;

2. 32 kartus pastatyti tinklai ir surinkti žvejybos duomenys priekrantės zonos monitoringo stotyse (Smiltynė, Karklė, Palanga, Šventoji);

3. Atlikta 5 dienų trukmės ekspedicija mailiaus tyrimams Nidos – Būtingės priekrantės ruože;

4. Renkant verslinės žvejojimo duomenis 5 kartus organizuoti reisai, organizuota 7 išvykų į žvejojimo uostą ir žuvų aukcioną, 8 išvykų į kitas žuvų iškrovimo vietas;

Viso sugautos ir išanalizuotos 25 žuvų rūšys. Biologinei analizei ir kitiems tyrimams panaudota virš 10 600 vnt. menkių, apie 3400 vnt. plekšnių, 6270 vnt. strimelių, 4990 vnt. bretlingių, apie 6840 vnt. kitų žuvų.

Pagal programą *Baltijos jūros Lietuvos ekonominės zonos (LEZ) ir teritorinių vandens verslinių žuvų išteklių būklės ir jų kaitos tyrimai. Lietuvos žvejojimo kvotų pagrindimas, žuvų išteklių apsaugos ir racionalaus panaudojimo rekomendacijų paruošimas* laivu „Darius“ atlikti 8 reisai (19 tralavimų). Viso surinkta ir išanalizuota 1809 menkių, 596 plekšnių, 2557 strimelių, 1151 bretlingiai. Biologiniai duomenys baigiami analizuoti, perskaičiuojami ir įkraunami į dvi TJTT duomenų bazes: FishFrame (www.fishframe.org) ir InterCatch (www.ices.dk/intercatch). Taip pat menkių, strimelių, bretlingių ir plekšnių biologiniai duomenys, užpildant specialias formas, bus pateikti TJTT ekspertų grupėms iki 2010 m. balandžio 1 d. Šie duomenys bus naudojami išteklių Baltijos jūroje skaičiavimams ir žvejojimo kvotų skirstymui.

Taip pat atlikta išsami verslinės žvejojimo analizė (kvotų panaudojimas, žvejojimo efektyvumas) ir išteklių būklės bei dydžio kaita ir prognozės ne tik LEZ, bet ir visoje Baltijos jūroje. Visa informacija bus pateikta metinėje ataskaitoje.

Verslinių žuvų išteklių būklės, migracijų intensyvumo ir žvejojimo efektyvumo monitoringas Baltijos jūros Lietuvos priekrantės zonoje. Su priekrante susiję tyrimai svarbūs tuo, kad čia susiformavo savitas žvejojimo segmentas, turintis specifines žvejojimo taisykles, sąlygas bei tradicijas. Šios zonos ekosistema yra ypač jautri aplinkos pokyčiams, todėl žuvininkystės tyrimai yra svarbūs ne tik teoriniu, bet ir praktiniu požiūriu. Keturiuose monitoringo stotyse Smiltynė, Karklė, Palanga, Šventoji buvo 38 kartus statomos tinklų eilės. Viso sugautos 25 žuvų rūšys ir išanalizuota 8531 individų. Pagal surinktus duomenis paskaičiuota žvejojimo efektyvumo kaita gausiausioms žuvų rūšims pagal sezonus, tinklo akių dydį kiekviename tyrimų rajone atskirai. Tyrimų duomenys bus pateikti metinėje ataskaitoje.

Žvejojimo įrankių selektyvumo savybių tyrimas. Nuo 2010 metų pasikeitė menkių žvejojimo taisyklės, pagal kurias traliniuose maišuose turi būti įmontuoti didesnio ploto ir su didesnėmis akimis taip vadinami BACOMA langai. Atlikome 10 tralavimų su tralo maiše įmontuotu naujuoju langu.. Mūsų surinkti duomenys leido palyginti tralų selektyvumo savybes su anksčiau vartotais ir naujais traliniais maišais. Viso selektyvumo savybėms įvertinti buvo išmatuota 1395 vnt. menkių ir 412 vnt. plekšnių. Tyrimų duomenys bus pateikti metinėje ataskaitoje.

Žuvų mailiaus tyrimai priekrantėje. Vykdamas programą atlikta 5 dienų trukmės ekspedicija mailiaus tyrimams Nidos – Būtingės priekrantės ruože. 23 monitoringo taškuose vykdyti apgaudymai. Viso sugauta 10 žuvų rūšių ir išanalizuoti 985 individai. Tyrimų rezultatai įgalina

įvertinti žuvų mailiaus gausumo ir biomasės charakteristikas bei įvertinti atskirų rūšių išteklių kaitą. Tyrimų duomenys bus pateikti metinėje ataskaitoje.

Naujojo BACOMA lango techninių charakteristikų įvertinimas. Atsižvelgiant į Žuvininkystės departamento prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos 2009m. spalio 11 d. raštą Nr. R 18-1186 (1.12) „Dėl naujų menkių žvejybos sąlygų 2010 metais“ 2009 11 30 d. buvo sudaryta sutartis su Lietuvos žuvininkystės produktų gamintojų asociacija. Vykdam sutarties sąlygas buvo atlikti specialūs naujo BACOMA lango tyrimai ir 2010 m. kovo mėnesį užsakovui pateikta ataskaita. Gegužės mėn. šios ataskaitos rezultatai (Studies of trawl selectivity with new Bacoma window) buvo pristatyti ir RAC (Regioninis priežiūros komitetas) posėdyje Klaipėdoje.

TJTT inicijuota verslinių žuvų amžiaus nustatymas analizuojant otolitus gaunamus pagal mainų programą. Jau keli metai dalyvaujame šioje programoje. Pagrindinis Tikslas – kelti otolitų tyrinėtojų kvalifikaciją ir išsiaiškinti klaidas nustatant žuvų amžių. Šiais metais buvome gavę otolitus iš Danijos ir Švedijos. Po analizės juos persiuntėme į Suomiją.

2. KAIMO RĖMIMO PROGRAMA (programos kodas 01.29)

Žuvininkystės tarnyba 2010 m. dalyvavo įgyvendinant Kaimo rėmimo programą (programos kodas 01.29). Ši programa skirta įgyvendinti Žemės ūkio ministerijos strateginį tikslą „Formuoti ir įgyvendinti sektoriaus struktūrinę politiką, užtikrinant ilgalaikę konkurencingo žemės ir maisto ūkio plėtrą, skatinant įvairesnę ekonominę veiklą kaime, atsinaujinančių energijos šaltinių plėtrą, aplinkos apsaugą ir kraštovaizdį puoselėjančių ūkininkavimą prioritetą teikiant šeimos ūkiui“. Programos tikslas – plėtoti konkurencingą ir efektyvų žemės ir maisto ūkį, gerinti žemės ūkio produkcijos ir maisto produktų kokybę. 1-ojo uždavinio – Užtikrinti valstybės pagalbos priemonių finansavimą realizavimą užtikrinančios priemonės: Teikti paramą kitoms valstybės pagalbos priemonėms (priemonės kodas 02). Produkto vertinimo kriterijus – sertifikuotas tvenkinių plotas (ha) ekologiškų žuvininkystės produktų tvenkiniuose gamybai, bioįvairovės apsaugos žuvininkystės tvenkiniuose gerinimui (vertinimo kriterijaus kodas P-01.29-01-01-20): gerinti žuvininkystės tvenkinių produkcijos kokybę ir vykdyti gamtos išteklių apsaugos gerinimo Lietuvos žuvininkystės tvenkiniuose programą.

Pagal Paramos gamtos išteklių apsaugai gerinti žuvininkystės tvenkiniuose taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. 3D – 584, 2010 m. žuvininkystės bendrovės pagal ekologinės gamybos taisykles vykdė priemones tvenkinių produkcijos kokybei gerinti bei pagal vandens paukščių apsaugos priemonių programą vykdė tvenkinių tvarkymo darbus retų ir nykstančių vandens ir pelkių paukščių globai gerinti.

Vandens aplinkosaugos priemonių įvykdymo aktai pateikti Nacionalinei mokėjimo agentūrai. Ekologiškos prekinės tvenkinių produkcijos pagaminta 1200 t.

Sertifikuotas tvenkinių plotas (ha) ekologiškų žuvininkystės produktų tvenkiniuose gamybai, bioįvairovės apsaugos žuvininkystės tvenkiniuose gerinimui pagal Viešosios įstaigos „Ekoagros“ duomenis 2010 m. sudarė 5275,63 ha. Veiksmų programoje planuota 5000 ha. Paremta 15 įmonių, gaminančių ekologinius žuvininkystės produktus tvenkiniuose, atliekančius gamtos išteklių apsaugos gerinimą žuvininkystės tvenkiniuose. 2010 m. akvakultūros įmonės padidino įveisimo medžiagos, ypač karpių ir augalėdžių žuvų šiųmetukų, išauginimą. 2010 m., lyginant su 2009 m., išauginimas padidėjo 220 tonų arba 7,8 mln. vnt.

Programos įgyvendinimo rezultatai:

Vertinimo kriterijaus kodas	Vertinimo kriterijus	Metinis planas	Įvykdyta	Įvykdytas, procentais
P-01.29-01-01-20	Sertifikuotas tvenkinių plotas (ka) ekologiškų žuvininkystės produktų tvenkiniuose gamybai, bioįvairovės apsaugos žuvininkystės tvenkiniuose gerinimui	5000	5276	105,5

2010 m. programos vykdymui iš Nacionalinio biudžeto buvo skirta 970,0 tūkst. Lt lėšų, kurios buvo pilnai panaudotos.

3. SPECIALIOJI ŽUVININKYSTĖS RĖMIMO PROGRAMA (programos kodas 01.85)

Žuvininkystės tarnyba 2010 m. įgyvendino Specialiąją žuvininkystės rėmimo programą (programos kodas 01.85). Specialioji žuvininkystės rėmimo programa (toliau – Programa) sudaryta vadovaujantis Lietuvos Respublikos žuvininkystės įstatymo (Žin., 2000, Nr.56-1648; 2004, Nr. 73-2527; 2008, Nr.117-4443) 26 straipsniu. Šią programą sudaro Žuvininkystės tarnybos gaunamos lėšos, numatytos Lietuvos Respublikos žuvininkystės įstatymo 26 straipsnio 2 dalyje. Programa skirta įgyvendinti Žemės ūkio ministerijos strateginį tikslą „Formuoti ir įgyvendinti sektoriaus struktūrinę politiką, užtikrinant ilgalaikę konkurencingo žemės ir maisto ūkio plėtrą, skatinant įvairesnę ekonominę veiklą kaime, atsinaujinančių energijos šaltinių plėtrą, aplinkos apsaugą ir kraštovaizdį puoselėjantį ūkininkavimą prioritetą teikiant šeimos ūkiui”.

Programos tikslas – kompensuoti žuvininkystei daromą žalą stiprinant žuvininkystės kontrolę, techninę bazę, plėtojant mokslo tiriamąją, švietėjišką ir mokomąją veiklą žuvininkystės srityje. Įgyvendinant šį tikslą surenkamos lėšos, išieškotos už žuvų ištekliams padarytą žalą

pažeidus verslinę žvejybą jūrų vandenyse reglamentuojančius teisės aktus, lėšos, gautos nustatyta tvarka realizavus konfiskuotus žvejybos įrankius, neteisėtai įgytas žuvis, užsienio valstybių, piliečių bei tarptautinių organizacijų lėšos, skirtos žuvų ištekliams jūrų vandenyse atkurti ir išsaugoti bei kitos teisėtai gautos lėšos. Specialiosios žuvininkystės rėmimo programos lėšos bus panaudotos žuvininkystei Lietuvoje plėtoti. Lėšos, gautos už žuvininkystę jūrų vandenyse reglamentuojančių teisės aktų pažeidimus bei kitos teisėtai gautos lėšos, pervedamos į valstybės biudžetą ir naudojamos Specialiosios žuvininkystės rėmimo programos priemonėms finansuoti, proc. (R-01.85-01-01). Šio programos tikslo įgyvendinimas siejamas su tokio uždavinio realizavimu: (kodas 01) – Užtikrinti Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos pajamų, gaunamų Specialiajai žuvininkystės rėmimo programai finansuoti, įmokėjimą į valstybės biudžetą ir žuvininkystės rėmimo priemonių finansavimą. Šio uždavinio realizavimą užtikrinančios priemonės:

- Mokėti į valstybės biudžetą lėšas, skirtas Specialiajai žuvininkystės rėmimo programai finansuoti (priemonės kodas 01);
- Kompensuoti žuvininkystei padarytą žalą, stiprinti žuvininkystės techninę bazę, jos kontrolę, atlikti mokslinius darbus, rengti seminarus, informuoti visuomenę žiniasklaidoje ir kitomis priemonėmis, tobulinti specialistų kvalifikaciją (priemonės kodas 01).

Produkto vertinimo kriterijus:

1) Lėšų, sumokėtų į valstybės biudžetą, panaudojimas, proc. (P-01.85-01-01-01);

Programos įgyvendinimo rezultatas:

- gerinama žuvų išteklių būklė, jų išteklių kontrolės ir atkūrimo techninė materialinė bazė,
- plėtojama mokslo tiriamoji, švietėjiška, mokomoji veikla žuvininkystės srityje.

Pprogramos įgyvendinimo rezultatai

Vertinimo kriterijaus kodas	Vertinimo kriterijus	Metinis planas	Įvykdyta	Įvykdymas, procentais
	Rezultato:			
R-01.85-01-01	1. Lėšos, gautos už žuvininkystę jūrų vandenyse reglamentuojančių teisės aktų pažeidimus bei kitos teisėtai gautos lėšos, pervedamos į valstybės biudžetą ir naudojamos žuvininkystės rėmimo priemonėms finansuoti proc.	100	100	100
	Produkto:			
P-01.85-01-01-01	1. Lėšų, sumokėtų į valstybės biudžetą, panaudojimas proc.	95	42,3	45

Specialiosios žuvininkystės rėmimo programos (kodas – 01.085) asignavimų planas įvykdytas 43,6 proc. Asignavimų planas sudarė 152,5 tūkst. litų, įvykdymas – 66,5 tūkst. litų. Faktiškai per 2010 metus į biudžetą pervesta 66,5 tūkst. litų pajamų įmokų. Per ataskaitinį laikotarpį

negauta biudžeto asignavimų – 102,1 tūkst. litų. Nepanaudota 86 tūkst. Lt programos lėšų (transporto išlaikymui, aprangai, kvalifikacijos kėlimui ir kitoms paslaugoms). Ekonomija susidarė dėl mažesnių kainų, nei planuota, atlikus viešuosius pirkimus.

4. ŽUVININKYSTĖS DUOMENŲ RINKIMAS IR KONTROLĖ (programos kodas 70.01)

Žuvininkystės tarnyba 2010 m. įgyvendino programą Žuvininkystės duomenų rinkimas ir kontrolė (programos kodas 70.01). Ši programa yra tęstinė.

Pagal 2008 m. vasario 25 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 199/2008 dėl Bendrijos sistemos, skirtos duomenų rinkimui, tvarkymui ir naudojimui žuvininkystės sektoriuje bei paramai mokslinėms rekomendacijoms dėl bendros žuvininkystės politikos, sukūrimo (OL 2008 L 60 p.1), 2008 m. liepos 14 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 665/2008, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 199/2008 dėl Bendrijos sistemos, skirtos duomenų rinkimui, tvarkymui ir naudojimui žuvininkystės sektoriuje bei paramai mokslinėms rekomendacijoms dėl bendros žuvininkystės politikos, sukūrimo, taikymo taisyklės (OL 2008 L 186, p.3), 2008 m. spalio 1 d. Komisijos sprendimą (EB) Nr. 793/2008, dėl išlaidų, kurias 2008 m. patyrė tam tikros valstybės narės rinkdamos ir tvarkydamos bendrosios žuvininkystės politikos vykdymui būtinus duomenis, tinkamumo (OL L 272, p.11), 2008 m. lapkričio 6 d. Komisijos sprendimą (EB) Nr. 949/2008, kuriuo priimama daugiametė Bendrijos programa pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 199/2008 dėl Bendrijos sistemos, skirtos duomenų rinkimui, tvarkymui ir naudojimui žuvininkystės sektoriuje bei paramai mokslinėms rekomendacijoms dėl bendros žuvininkystės politikos, sukūrimo (OL 2008 L 346, p.37), 2000 m. birželio 29 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1543/2000, nustatantį duomenų, būtinų Bendrosios žuvininkystės politikos vykdymui, rinkimo ir tvarkymo sistemą (OL 2004 m., *specialusis leidimas*, 4 skyrius, 4 tomas, p.288), su paskutiniais pakeitimais padarytais 2007 m. lapkričio 13 d. tarybos reglamentu (EB) Nr.1343/2007 (OL 2007 L300, p.24), 2001 m. liepos 25 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1639/2001, nustatantį Bendrijos minimalią ir išplėstinę duomenų rinkimo žuvininkystės sektoriuje programas bei nustatantį išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1543/2000 taikymo taisykles (OL 2004 m., *specialusis leidimas*, 4 skyrius, 5 tomas, p.161) su paskutiniais pakeitimais padarytais 2004 m. rugpjūčio 27 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1581/2004 (OL 2004, L289, p.6), Lietuva kiekvienais metais privalo pateikti Europos Komisijai Lietuvos žuvininkystės duomenų rinkimo nacionalinę programą ateinantiems metams bei programos įgyvendinimo ataskaitą (už praeitus metus). Programoje pateikiamas duomenų rinkimo sistemos aprašymas bei finansinis planas, kuriame nurodomos programos finansavimo išlaidos. Sutinkamai su 2000 m. birželio 29 d. Tarybos sprendimu 2000/439/EB dėl Bendrijos finansavimo,

kuriuo padengiamos valstybių narių išlaidos, patirtos renkant duomenis ir finansuojant tyrimus ir bandomuosius projektus vykdant žuvininkystės politiką (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 4 skyrius, 4 tomas, p.305) su paskutiniais pakeitimais padarytais 2005 m. spalio 6 d. Tarybos sprendimu Nr.2005/703/EEB (OL 2005, L267, p.26) Europos Komisija gali kompensuoti šaliai narei 50 proc. minimalios programos įgyvendinimo išlaidų.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministras 2009 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. 3D –1032 patvirtino Lietuvos nacionalinę žuvininkystės 2009-2010 metų duomenų rinkimo programą ir jos įgyvendinimo išlaidų sąmatą (Žin., 2010, Nr. 1-42). Pagal šią programą Žuvininkystės tarnybai pavestas žuvininkystės sektoriaus biologinių duomenų rinkimas, pramoginės žūklės duomenų bei įvairių sričių duomenų rinkimas. Surinktus duomenis Europos Komisijai pateikia Žemės ūkio ministerijos Žuvininkystės departamentas. Vadovaujantis žemės ūkio ministro 2010 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. 3D – 652 „Dėl lėšų, skirtų Lietuvos nacionalinei žuvininkystės duomenų rinkimo programai, naudojimo“ (Žin., 2010, Nr. 85-4479) Žuvininkystės tarnyba yra paskirta atsakinga už nuolatinį atskirų Lietuvos nacionalinės žuvininkystės duomenų rinkimo programos dalių parengimą bei vykdymą, t. y. nuolatinį žuvininkystės srities biologinių, techninių ir aplinkos duomenų rinkimą.

Vadovaujantis 2002 m. gruodžio 20 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 2371/2002 dėl žuvų išteklių apsaugos ir tausojančio naudojimo pagal Bendrąją žuvininkystės politiką (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 4 skyrius, 5 tomas, p.460), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. lapkričio 20 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1224/2009 (OL 2009 L 343, p.1), 23 straipsniu, valstybės narės yra atsakingos už žvejojimo kontrolę jų jurisdikcijai priklausančiuose vandenyse ir už su jų vėliava plaukiojančių laivų ne Bendrijos vandenyse vykdomos žvejojimo kontrolę. Valstybės narės patvirtina priemones, skiria finansinius bei žmogiškuosius išteklius ir sukuria administracinę ir techninę struktūrą, reikalingus veiksmingai kontrolei, inspektavimui ir vykdymui užtikrinti, įskaitant palydovinio stebėjimo sistemas. Kiekvienoje valstybėje narėje už informacijos apie žvejojimą surinkimą bei tikrinimo ir ataskaitų teikimo, bendradarbiavimo su Komisija koordinavimą turi būti atsakinga viena institucija (Lietuvoje – Žemės ūkio ministerijos Žuvininkystės departamentas). Vadovaujantis 2006 m. gegužės 22 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 861/2006, nustatančiu Bendrijos finansines priemones, skirtas bendrai žuvininkystės politikai ir jūrų teisei įgyvendinti (OL 2006 L160, p.1), Bendrija valstybėms narėms skiria finansinę paramą žvejojimo kontrolės techninėms priemonėms įsigyti, administraciniams gebėjimams stiprinti, informacinėms technologijoms tobulinti.

Programa skirta įgyvendinti Žemės ūkio ministerijos strateginį tikslą „Formuoti ir įgyvendinti sektoriaus struktūrinę politiką, užtikrinant ilgalaikę konkurencingo žemės ir maisto ūkio plėtrą, skatinant įvairesnę ekonominę veiklą kaime, atsinaujinančių energijos šaltinių plėtrą, aplinkos apsaugą ir kraštovaizdį puoselėjantį ūkininkavimą prioritetą teikiant šeimos ūkiui“.

Vienas iš Programos tikslų (kodas 01) – rinkti ir tvarkyti Europos Bendrijos žvejybos ištekliams ir žuvininkystės sektoriui įvertinti būtinus duomenis. Siekiant įvertinti žuvininkystės sektoriaus išteklius ir ekonominę padėtį, būtina surinkti biologinius duomenis apie visus sugavimus, įskaitant išmestą laimikio dalį, įvertinti žuvų išteklius neatsižvelgiant į verslinės žvejybos tam tikrų rūšių išteklius, pateikti informaciją apie pajėgumus naudotus laimikiui sugauti bei žvejybos pastangas ir duomenis, leidžiančius suvokti kainų formavimą ir įvertinti žvejybos įmonių bei perdirbimo pramonės ekonominę padėtį ir šių sektorių darbo kryptis. Siekiant atlikti mokslinius vertinimus, būtinus vykdyti bendrąją žuvininkystės politiką, turi būti surinkti visi duomenys apie žuvų išteklių biologiją, laivynus bei jų veiklą ir minėtų dalykų ekonominę bei socialinę padėtį. Renkami duomenys turi atspindėti žuvų iškrovimo (įskaitant importuojamus) kiekius pagal rūšis ir žvejybos rajonus, žuvų kainas iškrovimo vietose, žvejų pajamas, žvejybos sąnaudas iš viso ir pagal išlaidų elementus, biologinius duomenis apie visus sugavimus. Žuvų perdirbimo pramonės veiklą apibūdina šie rodikliai: įmonių skaičius, darbuotojų skaičius, žaliavų kiekis pagal žuvų rūšis, produkcijos kiekis ir vertė pagal produktų rūšis, visos gamybos sąnaudos ir pagal elementus. Lietuvos nacionalinę žuvininkystės duomenų rinkimo programą numatoma vykdyti iki 2013 metų.

Biologinius duomenis rinko ir apdorojo Žuvininkystės tyrimų ir mokslo skyriaus specialistai. Pagal programos biologinę dalį buvo planuojama atlikti 2 mokslinius tyrimus (pelaginių žuvų hidroakustika ir dugninių žuvų tyrimai tralais). Pagal metodinius reikalavimus viso atlikti 4 reisai ir 26 tralavimai, kurių metu surinkti duomenys panaudoti žuvų išteklių dydžiui įvertinti ne tik Lietuvos išskirtinėje ekonominėje zonoje (toliau – LEZ), bet ir visoje Baltijos jūroje. Tyrimų rezultatai pateikiami Tarptautinei jūrų tyrinėjimo tarybai (TJTT) Baltijos jūros ekspertų grupei (WGBFAS).

Programos pagrindą sudaro duomenų rinkimas ir analizė apie Baltijos jūroje ir Atlanto vandenyne sugaunamų žuvų kiekius, priklausomai nuo žvejybos vietos, laiko, naudojamų žvejybos įrankių ir laivų dydžio. Taip pat renkama informacija ne tik apie sugautas ir atvežtas, bet ir netinkamas / draudžiamas (verslinis dydis, kokybė) naudoti žuvis kurias tenka išmesti atgal į jūrą. Be to, reikalinga informacija apie biologinę laimikių struktūrą (žuvų ilgis, svoris, amžius, biologiniai parametrai), kurią turime rinkti žvejybos laivuose jūroje, iškrovimo vietose uoste arba žuvų aukcione. Šiais metais, dėl nesutarimo su žvejais ir biurokratinių trikdžių nepavyko dalyvauti žvejybiniuose reisuose. Duomenys rinkti moksliniu laivu „Darius“ panašiomis į verslinę žvejybą sąlygomis (viso 5 reisai). Taip pat, organizuotos 5 išvykos į žvejybos uostą ir/arba žuvų aukcioną, kur atlikti žuvų matavimai ir surinkti mėginiai biologinei analizei.

Buvo paruoštos dvi užduotys ir organizuotos konsultacijos žvejybos įmonėms dėl biologinių duomenų rinkimo tolimosios žvejybos laivuose. Viso Atlanto vandenyne surinkta 70 mėginių ir išanalizuota 11 žuvų rūšių. Pagal programos reikalavimus Baltijos jūrai išanalizuota 2859 vnt. menkių, 3945 vnt.

strimelių, 2973 vnt. bretlingių ir 1071 vnt. plekšnių. Duomenys bus pateikti Europos Komisijos mokslo ekspertų grupėms (SGRN ir STECF).

Ekonominius duomenis rinko Tarptautinių reikalų ir rinkos skyrius. 2010 m. balandžio mėnesį iš žuvininkystės perdirbimo įmonių surinktos 2009 metų veiklos ataskaitų formos ŽF-1 (patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 1999 m. gegužės 21 d. įsakymu Nr. 214 „Dėl statistinių ataskaitų formų žuvininkystės verslo įmonėms patvirtinimo“ (Žin., 1999, Nr. 45-1455; 2009, Nr. 13-516). Ataskaitas pateikė 35 žuvininkystės perdirbimo įmonės. Ataskaitose pateikta informacija apie įmonių pajamas (prekinė žuvų produkcija; paslaugų, susijusių su žuvų produktų gamyba, apimtis ir kt.), išlaidas (žaliavų vertė, pakavimas ir kt.), darbuotojų užimtumas (darbuotojų skaičius įmonėje pagal amžiau grupes, lytis, užimtumo pagrindas ir kt.), pagamintos maistinės žuvų produkcijos (įskaitant konservus) realizavimas (produkcijos realizuotos Lietuvoje, užsienyje kiekiai bei vertės). Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. rugpjūčio 4 d. įsakymu Nr. 3D-707 „Dėl žuvininkystės statistinių duomenų teikimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 95-4981) valstybės įmonei Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centrui pavesta iš žuvininkystės perdirbimo įmonių surinkti statistinę informaciją bei ją apibendrinti. Šiuo pagrindu Žuvininkystės tarnyba perdavė valstybės įmonei Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras surinktus duomenis žuvininkystės duomenų analizei bei žuvininkystės duomenų rinkimo programos įgyvendinimo tikslais.

Kadangi kai kurios žuvų perdirbimo įmonės 2009 m. nevykdė veiklos, įvertinant rezultatus, beveik 100 proc. žuvų perdirbimo įmonių ekonominių duomenų ataskaitų buvo surinkta.

Žvejojimo stebėsenos ir kontrolės skyrius įgyvendino Programos tikslą – užtikrinti Lietuvos žvejojimo kontrolės sistemos efektyvumą ir Bendrosios žuvininkystės politikos taisyklių laikymąsi, gerinti administracinius gebėjimus bei plėtoti techninę pagalbą, skirtą žvejojimo laivyno valdymui remti Bendrosios žuvininkystės politikos tikslais. Įgyvendinant šį tikslą siekiant užtikrinti Bendrosios žuvininkystės politikos veiksmingą įgyvendinimą Bendrijos vandenyse ir už jų ribų, atsižvelgiant į sektoriaus pokyčius, naujai priimamus ES teisės aktus bei naujų pažangesnių technologijų plėtrą, stiprinami Lietuvos žuvininkystės kontrolės pareigūnų administraciniai gebėjimai, diegiamos naujos bei tobulinamos esamos Bendrosios žuvininkystės politikos taisyklių kontrolės bei vykdymo užtikrinimo priemonės. Diegiamos naujos žuvininkystės stebėsenos ir kontrolės technologijos (palydovinio ryšio laivų stebėjimo sistema, žuvininkystės duomenų informacinė sistema, duomenų apie žvejojimo veiklą elektroninio registravimo ir perdavimo bei nuotolinio aptikimo sistema), įsigijamos materialinės kontrolės priemonės, organizuojamos darbuotojų, atsakingų už žuvininkystės srities stebėseną, kontrolę ir priežiūrą, mokymo ir mainų programos.

Tikslui įgyvendinti 2010 m. žvejybos laivuose įdiegta elektroninių žvejybos žurnalų sistema (toliau – EŽŽS), būtina žvejybos kontrolei stiprinti ir tobulinti (atlikti testavimai ir su kitų valstybių narių sistemomis), ji integruota su esama Integruota žuvininkystės duomenų informacine sistema (toliau – IŽDIS) – vyksta automatinis duomenų eksportavimas į IŽDIS duomenų bazę, tuo pačiu integruota su palydovinio ryšio žvejybos laivų stebėjimo sistema. Baigiama elektroninius žvejybos žurnalus įdiegti laivuose, nes nuo 2011 metų pradėti naudoti elektroniniai žvejybos laivų žurnalai, kurių pagalba kapitonai registruoja sugavimus realiu laiku ir visa užpildyta elektroninė informacija per Inmarsat-C siųstuvą palydovu perduodama į Žuvininkystės tarnybos žvejybos stebėjimo centrą tolesniam naudojimui. Jei Lietuvos laivas vykdo žvejybą kitos valstybės narės vandenyse, atitinkama informacija automatiškai persiunčiama tos šalies žvejybos stebėjimo centrui. Elektroninių žvejybos žurnalų sistema sukurta pagal naujausius Europos Sąjungos teisės aktų reikalavimus ir yra skirta pagerinti žvejybos kontrolę, taip pat efektyviau apdoroti ir saugoti duomenis. Įdiegiant naujas informacines sistemas, apmokomi žvejybos laivų kapitonai naudotis elektroniniais žvejybos laivų žurnalais, tokiu būdu sumažinant pirminio informacijos pateikimo riziką. Esamos Žuvininkystės tarnybos informacinės sistemos naudoja saugų ir patikimą informacijos perdavimo protokolą HTTPS, kurio informacija perduodama užkoduota panaudojant Europos Komisijos išduotus saugumo sertifikatus. Kuriamos sistemos kopijos, kad nedingtų duomenys.

Programos įgyvendinimo rezultatai

Vertinimo kriterijaus kodas	Vertinimo kriterijus	Metinis planas	Įvykdyta	Įvykdymas, procentais
	Rezultato: 1-ajam programos tikslui			
R-70.01-01-01	1. Ekonominiai duomenys, apibendrinami ir teikiami Europos Komisijai, surinkti iš žvejybos ir žuvų perdirbimo įmonių, proc.	30	30	100
	Produkto:			
	1-ajam uždaviniui			
P-70.01-01-01-01	1. Paimtų biologinei analizei atlikti mėginių skaičius, vnt.	20	40	200
	Rezultato: 2-ajam programos tikslui			
R- 70.01-02-01	1. Žvejybos laivuose (vnt.) įdiegta ir aptarnaujama elektroninių žvejybos žurnalų sistema, būtina žvejybos kontrolei stiprinti ir tobulinti	45	45	100
	Produkto:			
	1-ajam uždaviniui			
P-70.01-02-01-01	1. Palydovinio ryšio laivų stebėjimo sistemos naudojimas žvejybos laivuose, proc	100	100	100
P-70.01-02-01-02	2. Surengta seminarų žvejybos kontrolės klausimais, vnt.	2	2	100
P-70.01-02-01-03	3. Mokymuose ir mainų programose dalyvavę Žuvininkystės tarnybos specialistai, vnt.	6	6	100

Programos tikslas pasiektas, metinis planas įvykdytas pagal visus nustatytus kriterijus, užtikrintas duomenų, būtinų Europos Bendrijos žuvininkystės politikai vykdyti, rinkimas ir jų pateikimas Europos Komisijai.

Programos asignavimų panaudojimas

Žuvininkystės duomenų rinkimo ir kontrolės programos vykdymui 2010 metais Tarybai buvo patvirtintas planas – 1 437,9 tūkst. litų, iš jų 823,5 tūkst. litų – ES lėšos. Kasinės išlaidos sudarė 1 097,6 tūkst. litų. Nepanaudota 340,3 tūkst. litų programos lėšų. Taupiai ir racionaliai naudojant lėšas žvejojimo kontrolei, ekonomija susidarė kvalifikacijos kėlimo (mokymo ir mainų programoms), kitų paslaugų (informatyvumo apie BŽP iniciatyvoms), ilgalaikio nematerialiojo turto įsigijimo (kadangi elektroniniai žvejojimo žurnalai buvo įdiegti 2010 m. pabaigoje, jų palaikymo ir atnaujinimo paslaugų pirkimui 2010 m. nebuvo poreikio). Vykdamas žuvininkystės duomenų rinkimą taupiai ir racionaliai naudojant lėšas ekonomija susidarė socialinio draudimo įmokų, transporto išlaikymo, kitų prekių, komandiruočių, kitų paslaugų, ilgalaikio turto įsigijimo išlaidų straipsniuose.

5. APLINKOS MONITORINGO 2005 – 2010 METŲ PROGRAMA

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2005 m. vasario 7 d. nutarimu Nr. 130 patvirtino Valstybinę aplinkos monitoringo 2005–2010 metų programą (Žin., 2005, Nr. 19-608). Šios tarpinstitucinės programos tikslas: atsižvelgiant į esamus tarptautinius įsipareigojimus ir nacionalinius poreikius, sudaryti sąlygas aprūpinti atsakingas valstybės ir tarptautines institucijas, visuomenę patikima informacija apie gamtinės aplinkos būklę ir antropogeninio poveikio sąlygotus gamtinės aplinkos būklės pokyčius. Tai padės pagrindą objektyviai Lietuvos gamtinės aplinkos kokybės valdymui ir prisidės prie ES aplinkos būklės gerinimo. Tarpinstitucinės programos tikslas: atsižvelgiant į esamus tarptautinius įsipareigojimus ir nacionalinius poreikius, sudaryti sąlygas aprūpinti atsakingas valstybės ir tarptautines institucijas, visuomenę patikima informacija apie gamtinės aplinkos būklę ir antropogeninio poveikio sąlygotus gamtinės aplinkos būklės pokyčius. Tai padės pagrindą objektyviai Lietuvos gamtinės aplinkos kokybės valdymui ir prisidės prie ES aplinkos būklės gerinimo.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministras 2010 m. vasario 9 d. įsakymu Nr. 3D-102 „Dėl valstybinės aplinkos monitoringo 2005-2010 metų programos vykdymo 2010 metais“ (Žin., 2010, Nr. 20-953) patvirtino Valstybinės aplinkos monitoringo 2005-2010 metų programos įgyvendinimo priemonių planą 2010 metams (toliau – planas). Žuvivaisos skyrius vykdė plano tarpinių vandens

monitoringo, ežerų monitoringo, upių monitoringo, priemonių vykdymui reikalingą žuvų gaudymą ir mėginių atrinkimą bei pateikimą Nacionaliniam maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institutui. Mėginių surinkimą vykdė Žuvivaisos skyrius kartu su Žuvivaisos skyriaus Rusnės poskyriu ir Žeimenos poskyriu (Strigailiščio k. Ignalinos r.) pagal plane patvirtintą vykdymo grafiką. Sugautose žuvyse buvo tiriami Pesticidai mg/kg: Alfa – HCG, Beta – HCG, Lindanas, Heksachlorbenzolas, HCB, Heptachloras, Heptachloro epoksidai, Aldrinai, Dieldrinai, Endrinai, Nitrofenas ir kiti pesticidai bei sunkieji metalai: Švinas, Kadmio Gyvsidabris, polichlorbifenilų ir DDT izomerų likučiai, radioaktyviųjų nuklidų cezio-137 ir stroncio-90 likučiai. Taip pat pavasarinės karpinių viremijos (PKV) antigenas, bei atliekami bakteriologiniai tyrimai tiriami furunkuliozės ir pseudomonozės sukėlėjai.

2010 metai buvo šeštieji Aplinkos 2005-2010 m. monitoringo vykdymo metai. Apibendrinant gautus duomenis iš Europos Sąjungos institucijų akredituoto Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto galime jau pateikti išvadas.

Bakteriologiniai tyrimai. Vykdamas bakteriologinius tyrimus 2010 metais bakterija *Pseudomonas Anquilliseptica* nebuvo rasta, tačiau ankstesniais metais ji buvo išskirta. Tai *Pseudomonas* šeimos, dažoma Gram neigiamai bakterija sutinkama ir vidutinių platumų vandenyse, labai savo sandara ir virulentiškumu esant nepalankioms aplinkybėms panaši į *Pseudomonas aeruginosa*.

Užsikrėtimo procentas nuo ištirtų mėginių per 2005-2009 m. svyravo nuo 1,07 % -17,58 % Taikant geometrinio vidurkio skaičiavimo metodiką tikėtina, kad ši bakterija paplitusi 7,02 % mūsų šalies vandens telkiniuose.

Išvada: Būtina prieš įveisiant žuvis į visus vandens telkinius atlikti bent 2 metus iš eilės po 2 kartus tyrimus šios bakterijos atžvilgiu.

Virusologiniai tyrimai. 2005-2009 m buvo atliekami karpinių žuvų pavasarinės viremijos ir lašišinių žuvų hemoraginės septicemijos virusologiniai tyrimai.

Nei karpinių žuvų pavasarinės karpinių viremijos nei žuvų hemoraginės septicemijos, ištyrus 2005-2009 metais pateiktas 455 žuvis sukėlėjų nerasta. 2010 metų tyrimų duomenimis karpinių žuvų pavasarinės karpinių viremijos sukėlėjai neaptikti.

Naudojantis statistiniu informaciniu rodikliu dispersija, galima aiškiai pasakyti, kad Lietuvos Respublika yra saugi šių pavojingų ligų ir gamtinių šių ligų židinių nerasta per 2005-2010 m. tyrimus.

Išvada: Nežiūrint palankios epizootinės būklės būtina atkreipti dėmesį, kad esant globaliems klimato pokyčiams (atšilimas) kinta gyvūnų migraciniai įpročiai. Be to vykdomi nekontroliuojami žuvų pervežimai iš kaimyninių šalių kuriose ligos fiksuotos. Kaimyninėse

valstybėse (Lenkijos Respublika, Čekijos Respublika, Danija, Norvegija), todėl tyrimų apimtis tikslinga palikti. Atkreipti dėmesį į migruojančias žuvis.

Cheminiai tyrimai. apima sunkiųjų metalų (švino, kadmio, gyvsidabrio) ir pesticidų bei polichlorbifenidų (PCB) atžvilgiu tyrimus. Remiantis 2005-2009 metų tyrimais bei 2010 metų tyrimų rezultatais bei atsižvelgiant į vandens telkinių kitimą, kuriame matomi ribiniai koncentracijos pokyčiai tikėtina, kad stacionarių ilgalaikių taršos šaltinių nėra.

Tiriant mėginius visų cheminių elementų ir PCB likučiai neviršijo didžiausių leistinų koncentracijų (DLK) normų.

Išvada: Visais metais gyvsidabrio koncentracijos būdavo fiksuojamos, bet DLK neviršydavo. Būtina išplėsti PCB stebėseną, gerėjant ekonominėms sąlygoms, žemės ūkyje didės DDT izomerų patekimas į vandens telkinius.

Radiologiniai tyrimai. Įvairių rūšių žuvų, sugautų vandens telkiniuose, tarša ^{137}Cs ir ^{90}Sr radionuklidais neviršija didžiausių leidžiamų lygių.

Rekomendacijos: Mėginių skaičius ir stebimų vandens telkinių kiekį reikia didinti.

KITA VEIKLA

Žuvininkystės tyrimų ir mokslo skyrius atliko Naujojo BACOMA lango techninių charakteristikų įvertinimą, TJTT inicijuotą verslinių žuvų amžiaus nustatymą analizuojant otolitus gaunamus pagal mainų programą, organizavo Tarptautinės Baltijos jūros žuvų tyrimo darbinės grupės susirinkimą 2010 m. kovo 22-26 d. Klaipėdoje. Kartu su Klaipėdos Universitetu ruošė reikiamus dokumentus ir konkursinę užduotį jūrinės akvakultūros laboratorijos priešprojektinei studijai. Š. Toliušis dalyvavo metinėje TJTT konferencijoje Nante (Prancūzija), delegatų, ACOM (priežiūros komitetas) ir SCICOM (mokslinis komitetas) organizuotuose posėdžiuose Kopenhagoje.

Stokholmo (Švedija) universitete vasario 15 – 19 d. M. Špėgys dalyvavo Hidroakustinių duomenų analizės kursuose.

Vykdam LNŽDRP laboratorijos specialistai dalyvavo 5 tarptautiniuose seminaruose ir ekspertų susirinkimuose, kurių metu buvo keičiamasi informacija bei tobulinami profesiniai įgūdžiai. Viso dalyvauta 7 konferencijose ir posėdžiuose, kur pristatyta 5 pranešimai įvairiomis žuvininkystės temomis. Taip pat buvo išspausdinti straipsniai įvairiuose leidiniuose:

1. Jurij Maksimov, Šarūnas Toliušis, Jelena Fedotova. Lietuvos verslinės žvejybos Baltijos jūroje dinamika ir efektyvumas // Jūros ir krantų tyrimai 2010, konferencijos medžiaga, Palanga, **2010**, balandžio 13-16 d., p. 112-117.
2. Marijus Špėgys, Jelena Fedotova, Tomas Didrikas. Pelaginių žuvų gausumo ir biomasės nustatymas hidroakustiniu metodu Baltijos jūros Lietuvos ekonominėje zonoje // Jūros ir

- krantų tyrimai 2010, konferencijos medžiaga, Palanga, **2010**, balandžio 13-16 d., p. 174-178.
3. E. Bacevičius Atlantinės menkės bioekologiniai ypatumai pietryčių Baltijoje, Lietuvos ekonominės zonos vandenyse. Konferencija Baltijos krantai ir tyrimai. 2010 04 13 – 16, Palanga, Santraukų rinkinys, p. 16 – 23.
 4. Jankauskienė R., Bacevičius E., Piščikas V., Smėlinės krevetės (*Crangon crangon L. 1758*) populiaciniai parametrai, vertikalus pasiskirstymas Pietryčių Baltijos Lietuvos priekrantėje ir reikšmė žuvų mityboje. . Konferencija Baltijos krantai ir tyrimai. 2010 04 13 – 16, Palanga, Santraukų rinkinys, p. 51 – 56.
 5. Maksimov J., Fedotova J., Kregždys Ž. Dugno žuvų biologinių charakteristikų monitoringas D – 6 poveikio rajone . Konferencija Baltijos krantai ir tyrimai. 2010 04 13 – 16, Palanga, Santraukų rinkinys, .
 6. Kregždys Ž., Menkių ir upinių plekšnių biologinių charakteristikų daugiametė analizė LIEZ, Konferencija Baltijos krantai ir tyrimai. 2010 04 13 – 16, Palanga, Santraukų rinkinys.
 7. Toliušis Š., LVŽŽTC žuvininkystės tyrimų laboratorija 68 – 73 p, Žemės ūkio ministerijos ir Agrarinės ekonomikos institutas, Lietuvos žuvininkystė, dokumentai, faktai, skaičiai 2006 – 2007.
 8. Liane Veitch, Sarunas Toliushis, Shawn Booth, Peter Rossing, Sarah Harper, Dirk Zeller . Catch recontruction for lithuania in the Baltic Sea from 1950 – 2007, Fisheries Centre research reports 2010 Volume 18 Number 1, University of British Columbia, Canada
 9. Федотова Е.А., **2010** Промыслово-экологическая характеристика балтийской сельди (*Clupea harengus membras L.*) в исключительной экономической зоне Литвы: диссертация на соискание ученой степени кандидата биологических наук: 03.02.06. – Калининград, 152 с
 10. Ю.Максимов, Е.Федотова, Ш.Толюшис, **2010**. Результаты организации и проведения искусственного разведения тюрбо (*Psetta maxima L*) в Литве // VIII Международная конференция «Инновации в науке и образовании - 2010», 19-21 октября **2010** г., Калининград, Тезисы докладов, стр. 112-115

Toliau buvo vykdoma 2009 m. pradėta laivo „Darius“ modernizacija. Modernizacijos metu laivo triume įmontuotas ledo generatorius, 3 m³ šaldymo patalpa kurioje palaikoma tirpstančio ledo temperatūra. Pakeista medinė denio danga. Denyje sumontuota patalpa laboratorijai, gervė – manipulatorius su kuria greitai ir patogiai į jūrą galima nuleisti įvairios paskirties prietaisus, sumontuotas naujas tinklų ėmimo prietaisas. Kapitono tiltelyje pakeisti navigaciniai prietaisai, įmontuotas prietaisas „SCANMAR“ kurio pagalba galima stebėti įvairius tralo parametrus tralavimo metu, žuvų patekimą į tralą, tralavimo gylį. Atlikta visa eilė darbų remontuojant pagrindinį variklį, veleno generatorių, tralinę gervę, reduktorių. Nušveistas ir naujai nudažytas visas laivas.

Žuvivaisos skyriaus specialistai organizavo Žuvininkystės tarnybos pristatymą parodoje „Agrobalt 2010“. Tarptautinių reikalų ir rinkos skyrius dalyvavo rengiant Lietuvos žuvininkystės sektoriaus pristatymą Lietuvos Respublikos spaudoje, 2011 m. sausio mėn. laikraštyje „Tėviškės gamta“ Nr. 1 išspausdintas straipsnis „Stiprinama kova su neteisėta žvejyba Europos Sąjungoje ir Lietuvoje“.

Bendrųjų reikalų skyrius pagal savo kompetenciją įgyvendindamas jam pavestus uždavinius, kontroliuoja darbuotojų saugos ir sveikatos, priešgaisrinės bei civilinės saugos

reikalavimų bei priemonių įgyvendinimą ir jų laikymąsi, organizuoja ir teisės aktų nustatyta tvarka atlieka prekių, paslaugų ir darbų viešuosius supaprastintus pirkimus, aprūpina Tarnybos padalinius organizacine technika, ryšio priemonėmis, baldais, inventoriumi, kanceliarinėmis ir kitomis būtinomis prekėmis bei reikiamomis paslaugomis, pagal skyriaus kompetenciją tvarko materialinių vertybių priėmimo ir išdavimo dokumentus, užtikrina materialiojo bei nematerialiojo turto saugumą bei materialinėms vertybėms skirtų lėšų teisingą panaudojimą, organizuoja valstybei nuosavybės teise priklausančių, Tarnybos patikėjimo teise valdomų ir naudojamų pastatų ir patalpų bei žemės sklypų inventorizaciją ir teisinę registraciją, rengia kompiuterinę informaciją, atlieka informacinių sistemų priežiūrą bei eksploataciją, redaguoja ir koreguoja Tarnybos darbuotojų parengtus raštus, teisės aktų projektus, tarnybos interneto svetainės ir kitą informaciją, kad jų tekstai atitiktų taisyklingos lietuvių kalbos ir raštvedybos reikalavimus.

Bendrujų reikalų skyrius po reorganizacijos sutikrino ir perėmė buvusio Lietuvos valstybinio žuvinivaisos ir žuvininkystės tyrimų centro materialųjį ir nematerialųjį ilgalaikį, trumpalaikį, bei biologinį turtą ir atsargas. Organizuotas šių vertybių pervežimas iš Lietuvos valstybinio žuvinivaisos ir žuvininkystės tyrimų centro į Tarnybos patalpas adresu J. Lelevelio g. 6, Vilnius. Perimtas turtas buvo patikrintas, inventorizuotas, suvienodinti inventoriniai numeriai. Organizuotas perimto turto inventorizavimo komisijos pripažinto netinkamo (negalimo) naudoti ir nurašyto turto sunaikinimas, parengti ilgalaikio ir trumpalaikio turto nurašymo aktai. Skyrius vykdė Tarnybos patikėjimo teise valdomų patalpų, pastatų, žemės sklypų ir hidrotechninių statinių teisinę registraciją: VĮ „Registru centras“ įregistruoti 76 pastatai ir patalpos, kurių bendras plotas 17 318,37 m², 36 žemės sklypai – bendras plotas 1 273,205 ha, 3 hidrotechniniai statiniai – 130,99 ha. Taip pat organizuotas šių vertybių paskirstymas pagal pasikeitusius poreikius. Sudarytos sąlygos Tarnybos archyvinius dokumentus saugoti J. Lelevelio g. 6 esančioje Tarnybos būstinėje: įrengti archyviniai stelažai, atliktas kosmetinis šių patalpų remontas. Organizuotas archyvinius dokumentų pervežimas į naujai įrengtas archyvo patalpas. Į Žuvininkystės tarnybos prie LR ŽŪM archyvą priimti Žuvininkystės departamento prie LR ŽŪM, Lietuvos valstybinio žuvinivaisos ir žuvininkystės tyrimų centro, Laukystos žuvų veislyno nuolatinio, ilgo ir laikino saugojimo dokumentai, kurie įforminti Bylų (dokumentų) perdavimo aktais. Parengtas, suderintas su Lietuvos valstybės naujuoju archyvu ir 2010 m. gegužės 12 d. patvirtintas Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos 2010 m. dokumentacijos planas. Parengtas, suderintas su Lietuvos valstybės naujuoju archyvu ir 2010 m. gruodžio 30 d. patvirtintas Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos 2011 m. dokumentacijos planas. Atrinktos ir, vadovaujantis Dokumentų tvarkymo ir apskaitos taisyklėmis, sutvarkytos Žuvininkystės departamento prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos 2007-2008 m. nuolatinio saugojimo bylos – 70 saugojimo vienetų, ilgo saugojimo bylos – 16 saugojimo vienetų. Visi

apskaitos vienetai surašyti į bylų apyrašus, kurie suderinti su Lietuvos valstybės naujuoju archyvu. Atrinktos ir sutvarkytos Lietuvos valstybinio žuvinivaisos ir žuvininkystės tyrimų centro 2008-2009 m. nuolatinio saugojimo bylos – 53 saugojimo vienetai, ilgo saugojimo bylos – 109 saugojimo vienetai. Bylos surašytos į apskaitos vienetus (apyrašus) ir suderintos su Lietuvos valstybės naujuoju archyvu. Parengtos Tarnybos Viešųjų supaprastintų pirkimų taisyklės, vadovaujantis šiomis taisyklėmis buvo vykdomi visi Tarnybos pirkimai. Atlikta 960 mažos vertės prekių, paslaugų bei darbų pirkimų. Paruoštos trys supaprastintų atvirų konkursų sąlygos, techninės specifikacijos bei atliktos šių pirkimų procedūros CVP IS priemonėmis, sudarytos atitinkamos sutartys. 5 pirkimai atlikti per Centrinę Perkančiąją Organizaciją pagal preliminariąsias sutartis. Apie tarnybos atliktus pirkimus pateiktos ataskaitos Viešųjų pirkimų tarnybai. Skyrius vykde direktoriaus įsakymu paskirtų vietinių pirkimų organizatorių atliekamų pirkimų kontrolę, išankstinę, einamąją ir (ar) paskesniąją finansų kontrolę bendrųjų reikalų srityje. Parengtos ir su Žemės ūkio ministerija suderintos Tarnybinių lengvųjų automobilių naudojimo taisyklės, vykdyta šių taisyklių laikymosi kontrolė, teisės aktų nustatyta tvarka paženklinėti tarnybiniai automobiliai. Nustatytos ir Tarnybos direktoriui pateiktos tvirtinti transporto priemonių bei kitos kurą naudojančios technikos kuro sunaudojimo normos. Visos transporto priemonės įregistruotos Tarnybos vardu VĮ „Regitra“. Transporto priemonės perduotos materialiai atsakingiems asmenims, sudaryti transporto priemonių komplektavimo aprašai, vedamos padangų ridos apskaitos bei akumuliatorių naudojimo kortelės. Sudarytas ir direktoriui tvirtinti pateiktas tarnybinių automobilių saugojimo vietų ir asmenų, atsakingų už transporto naudojimo kontrolę sąrašas. Siekiant racionaliai naudoti Tarnybai skirtas biudžeto lėšas, Bendrųjų reikalų skyrius peržiūrėjo anksčiau sudarytas sutartis, jas atnaujino ir sudarė naujas ilgalaikes sutartis su šiais tiekėjais: VĮ „Vilniaus metrologijos centras“, fiksuotojo telefono ryšio sutartis su AB „Teo Lt“, pagal kurią tarifai ženkliai sumažėjo ir tai leis 2011 m. sutaupyti šioms paslaugoms skirtų lėšų ir t.t. Įsigytas naujas tarnybos interneto svetainės adresas, susietas su esama interneto puslapiu versija, puslapis perkeltas į kito interneto paslaugų tiekėjo tarnybines stotis, tarnybos poskyriuose senos pašto dėžutės pakeistos į naujas. Įsigyta ir atnaujinta kompiuterinės įrangos tarnybos skyriams ir poskyriams – 5 vnt. stacionarių kompiuterių, 12 vnt. daugiavertinių spausdinimo įrenginių. Peržiūrėta ir pagal galimybes atnaujinta kompiuterinė ir biuro technika tarnybos poskyriuose. Peržiūrėtas programinės įrangos naudojimas, įsigyta antivirusinės programinės įrangos licencija. Pagal tarnybos skyrių pateiktą informaciją atnaujinta informacija tarnybos interneto svetainėje. Parengtos 58 darbuotojų saugos ir sveikatos bei priešgaisrinės saugos instrukcijos. Praveisti darbuotojų saugos ir sveikatos, priešgaisrinės saugos įvadiniai instruktažai ir darbuotojų saugos ir sveikatos, priešgaisrinės saugos instruktažai darbo vietoje. Tarnybos skyrių ir poskyrių vedėjams pavesta įgyvendinti darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus pavaldžiuose skyriuose ir poskyriuose. Parengtos darbuotojams nemokamai

išduodamų asmeninių apsaugos priemonių išdavimo ir grąžinimo taisyklės. Redaguoti ir koreguoti Tarnybos darbuotojų parengti raštai, teisės aktų projektai, kita informacija, kad jų tekstai atitiktų taisyklingos lietuvių kalbos ir raštvedybos reikalavimus. Prireikus Tarnybos ir jos padalinių specialistai konsultuojami taisyklingos lietuvių kalbos, kanceliarinės lietuvių kalbos, raštvedybos klausimais.

III. PATVIRTINTŲ ASIGNAVIMŲ PANAUDOJIMAS

2010 m. Žuvininkystės tarnyba buvo finansuojama pagal 5 programas:

1. Žemės ūkio ir žuvininkystės politikos įgyvendinimo programą (valstybės biudžeto lėšos), programos kodas – 01.332, valstybės funkcijos kodas 04.02.03.01 ir 04.02.03.09;
2. Specialiąją žuvininkystės duomenų rinkimo programą (Europos Sąjungos ir valstybės biudžeto lėšos), programos kodai – 70,11 ir 70,12, valstybės funkcijos kodas 04.02.03.02;
3. Specialiąją žuvininkystės kontrolės programą (Europos Sąjungos ir valstybės biudžeto lėšos), programos kodai – 70,11 ir 70,12, valstybės funkcijos kodas 04.02.03.01;
4. Žemės ūkio ir žuvininkystės politikos įgyvendinimo programą (asignavimo valdytojo pajamų įmokos), programos kodas – 01.432, valstybės funkcijos kodas 04.02.03.01;
5. Specialiąją žuvininkystės rėmimo programą, programos kodas - 01.085, valstybės funkcijos kodas 04.02.03.01.

Per 2010-uosius biudžetinius metus asignavimai pagal išvardytas programas buvo koreguojami pagal atitinkamus ekonominės klasifikacijos išlaidų straipsnius, kadangi lėšos buvo naudojamos pagal paskirtį pagrindiniams Žuvininkystės tarnybos uždaviniams įgyvendinti ir funkcijoms vykdyti.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2010 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. 260 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gegužės 6 d. nutarimo Nr.394 „Dėl didžiausio leistino valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų, pareigybių skaičiaus patvirtinimo“ pakeitimo“ patvirtino Žuvininkystės tarnybos valdymo ir aptarnaujančio personalo didžiausią leistiną 182 etatų (pareigybių) skaičių, iš kurių ataskaitinio laikotarpio pabaigoje 173 etatai (pareigybės) buvo užimtos.

2010 m. Žemės ūkio ir žuvininkystės politikos įgyvendinimo programos (kodas 01 332) asignavimų planas įvykdytas 100 proc. Kasinės išlaidos sudarė 9 806,2 tūkst. litų. Iš jų darbo užmokesčiui – 4 153,7 tūkst. litų, išlaidoms – 5 053,7 tūkst. litų, valstybės kapitalo investicinio projekto „Žemės ūkio ir maisto produkcijos kokybės, saugos, konkurencingumo ir Europos Sąjungos reikalavimų įgyvendinimas“ vykdymui – 598,8 tūkst. litų.

Žuvininkystės duomenų rinkimo ir kontrolės programos vykdymui 2010 metais patvirtintas planas – 1 437,9 tūkst. litų, iš jų 823,5 tūkst. litų – ES lėšos. Kasinės išlaidos sudarė 1 097,6 tūkst. litų. Nepanaudota 340,3 tūkst. litų programos lėšų.

Žemės ūkio ir žuvininkystės politikos įgyvendinimo programa (asignavimo valdytojo pajamų įmokos), kodas – 01.432, įvykdyta 84,5 proc. Metinis asignavimų planas buvo 161,6 tūkst. litų, o įvykdymas – 136,5 tūkst. litų. Faktiškai per 2010 metus į biudžetą pervesta 208,3 tūkst. litų pajamų įmokų. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje negauti biudžeto asignavimai sudaro 183,4 tūkst. litų.

Specialiosios žuvininkystės rėmimo programos (kodas – 01.085) asignavimų planas įvykdytas 43,6 proc. Asignavimų planas sudarė 152,5 tūkst. litų, įvykdymas – 66,5 tūkst. litų, asignavimų ekonomija – 86 tūkst. litų. Faktiškai per 2010 metus į biudžetą pervesta 66,5 tūkst. litų pajamų įmokų. Per ataskaitinį laikotarpį negauta biudžeto asignavimų – 102,1 tūkst. litų.

Žuvininkystės tarnybos kreditorinis įsiskolinimas ataskaitinio laikotarpio pabaigoje buvo 92,4 tūkst. litų, iš jų iš biudžeto lėšų 87,5 tūkst. litų. Kreditorinis įsiskolinimas susidarė dėl neapmokėtų sąskaitų, gautų pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui. Debitorinis įsiskolinimas laikotarpio pabaigoje buvo 682,1 tūkst. litų, iš jų iš biudžeto lėšų – 233,2 tūkst. litų. Pažymėtinos šios reikšmingesnės debitorinio įsiskolinimo sumos: 410,8 tūkst. litų išieškotina suma už žuvų ištekliams padarytą žalą bei žuvininkystę reglamentuojančių teisės aktų pažeidimus; 77,2 tūkst. litų už materialųjį ilgalaikį turtą (iš jų 65,4 tūkst. litų užregistruotas debitorinis įsiskolinimas už bioįkrovą, kurią Lietuvos valstybinis žuvivaisos ir žuvininkystės tyrimų centras apskaitoje užregistravo kaip gautą, tačiau nustatyta, kad turtas faktiškai nebuvo pateiktas); 12,7 tūkst. litų už tvenkinių kadastrinius matavimus ir jų įregistravimą.

IV. ARTIMIAUSIO LAIKOTARPIO VEIKLOS PRIORITETAU

2011 m. Žuvininkystės tarnybos prioritetine veiklos kryptimi išlieka Žemės ūkio ministerijos 2 strateginio tikslo - sudaryti palankias sąlygas žuvininkystės sektoriaus konkurencingumui ir plėtrai, žuvų išteklių išsaugojimui ir racionaliam jų panaudojimui įgyvendinimas. Žuvininkystės tarnyba vykdys šiam strateginiam tikslui pasiekti skirtą programą *Žvejybos kontrolė ir žuvų išteklių išsaugojimas (02 002)*.

Europos Sąjungos bendrosios žuvininkystės politikos srities veiklos kontrolei, inspektavimui ir vykdymui užtikrinti programos lėšomis diegiamos žuvininkystės stebėsenos ir kontrolės technologijos, stiprinami Lietuvos žuvininkystės kontrolės pareigūnų administraciniai gebėjimai. Šie veiksmai tiesiogiai prisideda prie tausojančio žuvininkystės išteklių naudojimo ir išsaugojimo bei žvejybos sektoriaus ekonominio gyvybingumo užtikrinimo. Lietuva rengia ir teikia Europos

Komisijai žuvininkystės duomenų rinkimo nacionalinės programos ataskaitas, t.y. renkami ir apdorojami duomenys apie žuvų išteklių biologiją, žvejybos laivyną, jo veiklą, ekonominę ir socialinę žuvininkystės sektoriaus padėtį. Vykiant programos priemones į valstybinius vandens telkinius, į kuriuos neišduoti leidimai naudoti žvejybos plotą, bus išleidžiama daugiau nei 90 proc. visų dirbtinai užaugintų ir įveisimui skirtų žuvų. Baigiama suformuoti lašišų reproduktorių motininė banda, dėl sėkmingų žuvivaisos darbų ir apsaugos nuo brakonieravimo sėkmingai atstatomi šlakių ištekliai, šlakis išbrauktas iš Raudonosios knygos ir priskirtas saugomų ir globojamų žuvų kategorijai. Įvertinus žmonių poveikį valstybiniams vandens telkiniams, Lietuvoje žūklės reikmenimis prekiaujančių įmonių skaičių ir jų gaunamą pelną, televizijos laidų žūklės tematika skaičių, kasmet didėjančius žvejų laimikius galima spręsti, kad žuvų išteklių atkūrimo, išsaugojimo ir gausinimo darbai vykdomi sėkmingai.

Siekiant išsaugoti ir racionaliai naudoti žuvų ir vėžių išteklius bus siekiama užtikrinti Lietuvos žvejybos kontrolės sistemos efektyvumą, rinkti žuvininkystės sektoriui įvertinti būtinus duomenis. Šiam uždaviniui įgyvendinti numatomos šios priemonės:

1. Bendrosios žuvininkystės politikos stebėsenos ir kontrolės sistemų taikymas.
2. Pagrindinių žuvininkystės duomenų rinkimas ir tvarkymas.

Vykiant šias priemones žvejybos laivuose bus įdiegtos ir aptarnaujamos elektroninių žvejybos žurnalų sistemos. Žuvininkystės tarnybos specialistai dalyvaus Žvejybos kontrolės programos mokymuose, bus stiprinami žuvininkystės kontrolės pareigūnų administraciniai gebėjimai. Bus diegiamos naujos bei tobulinamos esamos Bendrosios žuvininkystės politikos taisyklių kontrolės bei vykdymo užtikrinimo priemonės, diegiamos naujos žuvininkystės stebėsenos ir kontrolės technologijos (palydovinio ryšio laivų stebėjimo sistema, žuvininkystės duomenų informacinė sistema, duomenų apie žvejybos veiklą elektroninio registravimo ir perdavimo bei nuotolinio aptikimo sistema). Taip pat bus pradeta kurti kompiuterizuota duomenų bazė ir oficiali tinklavinė.

Renkant pagrindinius žuvininkystės duomenis ir juos tvarkant numatoma surinkti ekonominius duomenis iš 70 proc. žuvininkystės įmonių, biologinei analizei atlikti numatoma paimti 20 vnt. mėginių.

2011 m. numatoma pasiekti, kad paaugintų žuvų ir vėžių jauniklių įveisimo valstybiniuose vandens telkiniuose, į kuriuos neišduoti leidimai naudoti žvejybos plotą, apimtys lyginant su 2005 m. padidėtų 55 proc. Žuvų ir vėžių išteklių atkūrimui ir gausinimui, žuvų veislininkystės plėtrai numatoma įgyvendinti šias priemones:

1. Žuvų ir vėžių veisimas, jų išteklių atkūrimas ir gausinimas. Numatoma į valstybinius vandens telkinius, į kuriuos neišduoti leidimai naudoti žvejybos plotą, išleisti 65 mln. vnt. žuvų ir

vėžių. Verslinės žvejybos jūrų vandenyse pažeidimų kontrolės stiprinimas. Į upes planuojama išleisti 120 tūkst. vnt. lašišaičių, 200 tūkst. vnt. šlakiukų.

2. Parama gamtos išteklių apsaugai gerinti žuvininkystės tvenkiniuose: sertifikuotas tvenkinių plotas ekologiškų žuvininkystės produktų tvenkiniuose gamybai, bioįvairovės apsaugos žuvininkystės tvenkiniuose gerinimui sudarys 5100 ha.

2011 m. Žuvininkystės tarnyba numato organizuoti žuvų pralaidų esamose užtvankose, kurios yra įtrauktos į Užtvankų, prie kurių reikia pastatyti įrenginius žuvų migracijai, sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. rugsėjo 25 d. sakymu Nr. 3D-427 (Žin., 2007, Nr. 102-4180) projektavimo ir statybos darbus: Kražantės upėje Kelmės mieste, Sausdravo upėje Žlibinų kaime, Plungės rajone – statybos darbus, o Vokės upėje Vilniaus mieste Grigiškėse ir Vilniaus mieste Lentvario g. organizuoti projektavimo ir statybos darbus.

Ataskaitą parengė:

Tarptautinių reikalų ir rinkos skyriaus
vyriausioji specialistė

Eugenija Bukienė

Vidaus vandenų ir akvakultūros
skyriaus vedėja

Birutė Paliukėnaitė

Žvejybos Baltijos jūroje kontrolės
skyriaus vedėjas

Erlandas Lenzbergas

Žvejybos Baltijos jūroje reguliavimo
skyriaus vedėjas

Tomas Zolubas

Žvejybos stebėsenos ir kontrolės
skyriaus vyriausiasis specialistas

Tomas Kazlauskas

Žuvivaisos skyriaus vedėjas

Valdas Gečys

Žuvivaisos skyriaus vyriausiasis
specialistas

Justas Poviliūnas

Žuvivaisos skyriaus vyriausiasis
specialistas

Rymantas Kižys

Žuvininkystės tyrimų ir mokslo
skyriaus vedėjas

Šarūnas Toliušis

Finansų ir apskaitos skyriaus vedėja

Gina Gajauskienė

Bendrujų reikalų skyriaus vedėjo
pavadootoja

Liudmila Nimčenko

Teisės ir personalo skyriaus vyriausioji
specialistė

Danutė Buivydienė